AKTUALNO VPRAŠANJE

Iz stanovanjskega sklada kranjske občine je bilo letos dodeljenih 197 milijonov dinarjev za gradnjo novih stanovanj. Od te vsote je bilo danih 142 milijonov za družbeno gradnjo, 50 milijonov za individualno gradnjo in 5 milijonov stanovanjskim skupnostim za popravila obstoječih hiš. Stanovanjske skupnosti doslej še niso zaprosile za ta kredit, medtem ko so ostala sredstva že angažirana.

Iz teh sredstev se bo v tem letu, največ pa v prihodnjem letu, zgradilo približno 240 družinskih stanovanj. — S tem bo dosežena najvišja številka po vojni.

Lahko pa bi bilo še več, kajti vse kaže, da bo domala polovico razpoložljivih sredstev v tem letu ostalo neizkoriščenih Po informacijah, ki smo jih dobili od upravega odbora Sklada za zidavo stanovanjskih hiš, je bilo letos mogoče rešiti samo 40 do 50 % prošenj podjetij za nakup stanovanj. V primeru pa, če bi se lahko vsa letošnja razpoložljiva sredstva tudi dejansko izkoristila, bi lahko rešili dobršen del teh prošenj.

Vzrok za to, da bodo letos ostala sredstva neizkoriščena, je predvsem pomanjkanje gradbenih kapacitet. O tem smo pisali. Še bolj pereče pa je pomanjkanje obrtnih kapacitet. V zadnjih letih so nastali zastoji pri gradnji stanovanjskih hiš vedno zaradi zakasnitve obrtnih del.

Kaže, da je razvoj obrtništva še vedno najaktualnejše vprašanje, ki stoji pred našimi občinami. -ik

AKTUALNO VPRAŠANJE

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO XI., Št. 63 — CENA DIN 10.— KRANJ, 18. AVGUSTA 1958

Kljub mrzli vodi je na Savi še vedno dovolj kopalcev

Aleksander Ranković in Miha Marinko na Krvavcu

V petek sta obiskala Krvavec podpredsednik Zveznega izvršnega sveta tov. Aleksander Ranković z družino in predsednik Ljudske skupščine LR Slovenije. tovariš Miha Marinko, ki je prišel v Cerklje že ob 10. uri dopoldne in si ogledal naprave v spodnjem delu žičnice, potem pa se je z žičnico odpeljal na vrh Krvavca. Kake pol ure za njim je prispel na Krvavec tudi tov. Ranković. Oba sta v pogovoru z uslužbenci pohvalila delo žičnice in dejala, da se bosta prav gotovo še kdaj oglasila. Pri postojanki sta se zadržala dve uri.

Žičnica je od otvoritve pa do petka 15. avgusta prevozila 19 tisoč 891 ljudi. Predvsem so obiskali žičnico domači turisti, bilo pa je tudi precej inozemcev, med njimi največ Francozov, Italijanov, Nemcev, Belgijcev, Avstrijcev in Dancev.

Pogoji za boljšo preskrbo delavskih središč

Po starem ne gre

Na Gorenjskem lahko dosežemo večje uspehe tudi v kmetijstvu — Presenetljiv letošnji pridelek pšenice

Gorenjska sodi med industrijsko najrazvitejše okraje v deželi. To dokazujejo tudi podatki o skupnem ustvarjanju družbenega dohodka. Dasi so predvideni v bodočih letih večji uspehi tudi v kmetijstvu bo — kot predvideva perspektivni načrt — še v 1961 letu razpon med ustvarjenim narodnim dohodkom v industriji in kmetijstvu velik. Vrednost vsega narodnega dohodka se bo res znatno povečala in dosegla že 3 milijarde in 323 milijonov dinarjev. Toda hkrati se bo povečala tudi industrija in bo takrat ustvarjala že 42 milijard in 221 milijonnov dinarjev narodnega dohodka, kar pa pomeni skoraj trinajstkrat več.

Kar zadeva poljedelstvo, je Gorenjska najbolj znana po dobrem krompirju. Vendar imajo gorenjski kmetje povprečno tudi kakih 2400 do 2600 ha posejanih s pšenico, kar je precej. Precej zato, ker je že od nekdaj veljalo prepričanje, da se tu žito ne obnese. V resnici se pri doslej doseženih pridelkih na ha, ki so bili od 11 do 12 stotov (1.100 do 1.200 kg) v povprečju, res nismo mogli zadovoljiti. Pri krompirju pa smo dosegli velik napredek tudi v primerjavi z uspehi v drugih deželah.

Prav letos pa se je pokazalo, da tudi pri pšenici lahko dosežemo boljše donose. To so dokazali letošnji poskusi zlasti na državnem posestvu Pšata, ki sodi še v naše gorenjsko področje. Pridelek pšenice je bil presenetljivo velik, in sicer nad 40 metrskih centov na ha, kar pomeni trikrat več kot po navadi.

Gre namreč za nove sorte italijanske in avstrijske pšenice. Nekatere so primerne za ravninsko, peščeno področje, druge za močnejše zemlje. Tako kot na Pšati so tudi na drugih različnih zemljiščih in podnebjih Gorenjske prav letos dosegli zavidne uspehe z izbranimi sortami, ki v teh krajih najbolje uspevajo.

Naši kmetovalci bodo kaj kmalu spet pripravljali svoje njive za jesensko setev. — Preden pa se odločijo za to ali ono rastlino, za eno ali drugo vrsto bi bilo dobro, da bi malo razmislili o doseženih uspehih, se pogovorijo s svetovalci v njihovih zadrugah in se odločili za tisto, kar obeta najboljši uspeh. Pokazalo se je, da z našimi starimi sortami, po starem načinu, ne moremo daleč naprej. Potrebna je korenita sprememba, zlasti z vrstami žita. To je danes zelo važno vprašanje.

Nov nasad breskev pri Cerkljah, tako velik pridelek pšenice in tudi drugi zavidni uspehi kažejo, da je tudi Gorenjska lahko poleg industrije tudi močno kmetijsko področje. To pa je zelo važno za boljšo in redno preskrbo naših potrošniških središč in hkrati tudi za dobrobit samega kmeta-proizvajalca.

K. M.

Kdo je kriv?

za slabo preskrbo s kruhom v Selški dolini

V zadnjem času se na zborih volivcev in podobnih sestankih, sliši precej graje na račun preskrbe naših delavskih središč. Potrošniki zlasti kritično presojajo posamezne primere, kjer bi se lahko brez posebnih izdatkov - samo z malo dobre volje - pomanjkljivosti odstranile.

Iz Železnikov so nam sporočili n. pr. o nepravilnostih pri preskrbovanju Selške doline s kruhom. Kljub temu, da so Železniki izrazito delavsko središče, je bilo v zadnjem času, kljub prizadevanju potrošniških svetov, bore malo narejenega za izboljšanje preskrbe.

Potrošniški svet pekarne je sicer že v začetku izvedel nekatere spremembe v poslovanju prodajalne s kruhom. Prodajalno so očistili, namesto papirja so v izložbena okna namestili stekla, popravili so pod in nabavili tehtnico. Nastavili so tudi novo uslužbenko, ker je bila dotlej prodajalka kruha upravnikova žena in se je zato poslovalo bolj po domače.

Kvaliteta kruha pa se s tem seveda ni izboljšala. V zadnjem času je celo iz dneva v dan slabša, tako da ne ustreza niti sanitarnim niti tržnim predpisom. S tem je ogroženo zdravje ljudi, ki tak kruh uživajo, saj se je primerilo, da so potrošniki našli v kruhu različen mrčes. — Pekarna peče kruh tudi strankam. Večkrat pa se primeri, da dobijo stranke kruh ves obžgan, v sredini pa še surov.

Res je, da del krivde za to leži na zastarelem obratu. Res je pa tudi - in to je ugotovil na zadnji seji tudi potrošniški svet - da bi bila kvaliteta kruha lahko boljša. Potrošniki v Železnikih in okolici se sprašujejo, zakaj pristojni organi niso ničesar ukrenili, da bi se postavila nova pekarija v bivši Dermotovi hiši, sedaj last KZ Martinj vrh. O tem so precej razpravljali na zborih volivcev. Takrat so prisotni občinski odborniki pojasnili ljudem, da so priprave v teku in da se bo po sklenitvi kupne pogodbe s KZ takoj začelo z delom. Do danes pa ni ničesar storjenega.

Ljudje se tudi sprašujejo, čemu se bo upravniku pekarije - bivšemu lastniku - plačal že dotrajani inventar v poslovalnici. Mar ne bi bilo pametneje kupiti novega?!

Ob koncu pa še o preskrbi s sadjem. Pred dnevi je nek kmet iz Loke pripeljal v Železnike voz krompirja, hrušk in jabolk. Cene so bile kar zmerne. Zgodnja otresena jabolka je prodajal po 20 din za kilogram. Potrošniki so jih pridno kupovali. V tem pa je prišla iz sosednje trgovine KZ Martinj vrh - Železniki poslovodkinja in posvarila kmeta, naj ne prodaja jabolka tako poceni, ker bo sicer njej vse sadje ostalo.

To se sliši kot dobra šala, a je žal res in nas opozarja, da bo treba v Selški dolini - predvsem pa v Železnikih - kar hitro in korajžno napraviti red pri preskrbi prebivalstva. Železniki postajajo iz dneva v dan pomembnejše industrijsko središče. Novi moderni obrati podjetja »NIKO«, to perspektivo samo poboljšujejo. V interesu potrošnikov - delavcev, katerih življenjski standard je odvisen izključno od boljšega oz. slabšega poslovanja preskrbovalne mreže, je, da se tudi v Železnikih, brez familiarnosti, oziroma kakršnihkoli drugih obzirov, dokončno uredi preskrba vsaj z najosnovnejšimi živili.

Voda je pritekla

Trstenik, 17. avgusta.

Danes je bila tu otvoritev novega vodovoda, ki bo odslej napajal vasi Trstenik, Tenetiše, Čadovlje in Žablje. Vodovod so zgradili prebivalci omenjenih vasi v večini sami s prostovoljnim delom, oziroma s prispevki v materialu. Tako so sami prispevali preko 70 odstotkov sredstev. Vsekakor lep vzgled ostalim krajem, ki še nimajo vodovoda, kako je treba priti do njega. — Na slovesnosti se je zbralo veliko vaščanov, predstavniki Občinskega ljudskega odbora in Občinskega odbora SZDL. — Ob otvoritvi vodovoda, je predstavnik Občinskega ljudskega odbora izročil Jožu Gregorcu diplomo v znak priznanja za požrtvovalno delo pri gradnji vodovoda.

V Trsteniku ne bodo več zajemali vode iz potoka, saj so včeraj slovesno odprli nov vodovod

Smrt 18-letnega mladeniča v gorah

Kranj ,17. avgusta.

Danes zjutraj se je na Krvavcu ponesrečil 18-letni Ivan Stare iz Spodnjih Brnikov. Med prevažanjem v bolnišnico je podlegel hudim poškodbam.

Imenovani se je v družbi svojega brata podal zarana zjutraj v hribe. Še pred sedmo uro sta dospela na Veliki Zvoh na Krvavcu. Iskala sta planike. Pri tem pa je Ivanu nesrečno spodrsnilo, da je zdrknil 26 m globoko v prepad. Na pomoč so prihiteli reševalci iz Strajn pri Kamniku in spravili ponesrečenca do žičnice in odtod naprej v bolnišnico. Toda ponesrečenec je podlegel hudim poškodbam že med prevozom.

Krvavec je v dobrih 14. dnevih obiskalo že več kot 20.000 ljudi. Marsikdo se tako znajde prvič v planinah in si da duška z iskanjem cvetja in s sprehodi po nevarnih krajih, ki jim ni kos. Zato bi bilo potrebno obiskovalce Krvavca pogosteje opozarjati na nevarnosti, ki groze v planinah.

S slikarske razstave v Kranju

Olja in grafika akad. slik. Karla Zelenke

Kranj, 17. avgusta.

Kranjska kulturna kronika tega tedna bi ostala brščas prazna, če ne bi bila danes popoldne v Mestnem muzeju odprta nova slikarska razstava. To pot se ljubiteljem likovne umetnosti predstavlja Kamničan, akad. slikar Karel Zelenko. Med razstavljenimi deli je 17 olj in 23 grafik.

Razstavljavec pripada mlajši generaciji slovenskih likovnikov. Študiral je na Akademiji upodabljajočih umetnosti v Ljubljani, in sicer kiparstvo pri profesorju Karlinu in Smrduju, slikarstvo in grafiko pa pri prof. Stupici in Jakcu. Je tipičen modernist s pestro tematiko, kjer goji predvsem tihožitje, portret, kompozicijo in pejsaž. Na moč zanimiva je tudi njegova grafika (ujedanka in monotopija), kjer so med drugim vidne surrealistične tendence.

Karla Zelenka, kot razstavljavca, srečujemo po raznih krajih naše države, pa tudi v inozemstvu ni bil redek gost. — V Ljubljani je priredil 3 samostojne razstave, razstavljal pa je tudi v Mariboru, Celju in Kamniku ter na zveznih slikarskih razstavah v Zagrebu in Beogradu. Njegova dela so obiskala tudi Cuxhafen, Stade, Berlin in končno ZDA, Mehiko, Kitajsko in Južno Afriko.

Razstava bo odprta predvidoma do 1. septembra. Š.

PREDDVOR PRI KRANJU BO SPREMENIL SVOJO PODOBO

Preddvor, 17. avgusta.

Mnogi izletniki, ki so danes obiskali Preddvor, so bili deležni lepe mere razočaranja. Nadejali so se namreč, da bodo prisostvovali »otvoritvi« jezera, ki naj bi po prvotnih računih prav danes zalilo dokaj prostrano dolinico. Vsekakor pa jezerce ne bo manjše od treh hektarov. Ker pa so se zaključna dela na jezu nekoliko zavlekla, bodo morali izletniki pač potrpeti do prihodnje nedelje, to je do 24. avgusta.

Po zadnjih vesteh bodo zapornice jeza spuščene jutri v ponedeljek ob 6. uri zjutraj.

S.

PABERKI PO SVETU

ČUDNE ČESTITKE

Iz zaporov v Spandau so spustili pred kratkim še enega vojnega zločinca — admirala Karla Dönitza. Dönitz je bil po Hitlerjevem samomoru nekaj ur celo vodja nacistične Nemčije!

Ob prihodu iz zapora, je Dönitz izjavil, da mu je 57 vidnejših oficirjev iz Velike Britanije in ZDA poslalo pozdrave in izrazlo spoštovanje spričo podvigov nemških podmorniških posadk med vojno. Izjavil je tudi, »da je nacistično vodstvo napravilo napako, ker ni zgradilo dovolj podmornic v prepričanju, da se zmaga lahko izbojuje na kopnem«.

Ob vsem tem ni nič čudnega, če nacistični vojni zločinci dobivajo komplekse, da so — heroji!

SKRB ZA »MALE«

»Zunanji minister ZDA Dulles ne izključuje slučajnih razgovorov med predsednikom Eisenhowerjem in g. Hruščovom, če se bosta srečala v Združenih narodih ali pa v hotelskem hodniku . . .

Toda, če bi nekdo predložil, naj se predsednik Eisenhower, g. Hruščev, general de Gaulle in predsednik Macmillan sestanejo vsak dan dve uri pred zasedanjem Varnostnega sveta, da bi razpravljali o vprašanjih, ki bodo tam na dnevnem redu, bi se ZDA temu predlogu uprle, ker bi bili to uradni razgovori »proti« interesom malih držav.«

To je izjavil direktor urada New York Timesa v Washingtonu g. James Reston. Izjavo je dal seveda še takrat, ko je svet pričakoval sestanek velikih v okviru Varnostnega sveta.

Naj bo karkoli, iz izjave se jasno vidi, da so nenadoma »mali« vsem zelo pri srcu. V Organizaciji združenih narodov se namreč glasovi ne merijo po veličini držav.

KOMU KORISTI?

Agencija Reuter poroča, da za brit. vojake na Cipru veljajo od začetka avgusta novi predpisi. Odtlej ne smejo biti več pri svojih družinah, marveč morajo biti noč in dan v kasarnah. Precej britanskih vojakov se je naselilo po vojni na Cipru z družinami vred.

Človek se sprašuje, komu koristi da so možje odtrgani od družin, domačini pa od svoje domovine?!

ČUDNA NEVTRALNOST

Vso miroljubno javnost je presenetila vest, da namerava Švica oborožiti svojo vojsko z atomskim orožjem. Da bi nekako opravičila ta svoj postopek, je švicarska vlada izdala sporočilo, v katerem je med drugim rečeno: »Švicarska vlada ne bi nikoli uporabila atomskega orožja, niti bi se z njim oborožila, če ne bi obstojala nevarnost za njeno nevtralnost.

Res čudna nevtralnost, ki se jo mora braniti z — atomskim orožjem!

SIJAJNI OBETI

Pododbor za vojne operacije Predstavniškega doma ZDA, je 10. avgusta izdal poročilo, v katerem je rečeno, da neaktivnost vlade pri izgradnji atomskih zaklonišč, spravlja domala vse prebivalce ZDA v smrtno nevarnost.

Da bi podkrepil te navedbe objavlja obsežno tabelo o žrtvah morebitne atomske vojne. Iz te tabele je razvidno, da bi napad z vodikovim orožjem na večja ameriška mesta, terjal trenutno približno 160 milijonov človeških žrtev — torej večino ameriškega ljudstva. V primeru, da bi zgradili dobra zakloniščа (za to pa je potrebnih 40 milijard dolarjev!), pa bi se število mrtvih zmanjšalo — kot stoji v poročilu — »samo« na 5 milijonov.

V enem samem napadu bi bilo mrtvih kljub vsem varnostnim ukrepom torej več ljudi, kot v Nemčiji v drugi svetovni vojni skupaj. In temu pravijo »samo«!

ABC

IZDAJA ČASOPISNO PODJETJE »GORENJSKI TISK« / UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR ODGOVORNI UREDNIK SLAVKO BEZNIK / TELEFON UREDNIŠTVA ŠT. 397 — TELEFON UPRAVE ŠT. 475 / TEKOČI RAČUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 607-70-1-135 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DIN, MESEČNA NAROČNINA 50 DIN

LJUDJE IN DOGODKI

PRAZNIK INDIJE

V teh dneh, ko je mednarodno življenje natrpano z važnimi dogodki, ko so se n. pr. v stekleni palači v New Yorku sešli državniki enainosemdesetih članic organizacije Združenih narodov, ko atomske podmornice plovejo pod debelo ledeno skorjo severnega tečaja, ko se spet zamotava in odmotava ciprsko vprašanje in še vrsta drugih, se je skoraj težko odločiti za pisanje o prazniku.

In vendar ne moremo mimo enajste obletnice neodvisnosti, ki jo je praznovalo indijsko ljudstvo pred dvema dnevoma.

V teh 11 letih je Indija zabeležila uspehe, ki si jih je težko zamišljati, zlasti še, če vemo nekaj o tej deželi še izza njenih kolonialnih časov. Lakota, ta je tedaj terjala leto za letom na stotisoče žrtev, prav toliko pa razne bolezni, zveste spremljevalke revščine in zaostalosti. To je bila žalostna podoba nekdanje kolonialne Indije, a čeprav je od tedaj minilo šele 11 let je danes videti, kakor da so vmes dolga desetletja. S prvo petletko, ki jo je začela indijska vlada tretje leto po pridobljeni neodvisnosti, je tako povečala poljedelsko proizvodnjo, da je v celoti dobila bitko proti lakoti. Druga petletka je že lahko začela reševati vprašanja industrije, predvsem težke.

To pa bi bil le gospodarski del uspehov. Politični ni prav nič manjši. Znano je, da je bila Indija kot britanska kolonija v preteklosti razcepljena na več kakor 500 neenotnih, v glavnem fevdalnih kneževin in državic, a danes se je razvila v močno enotno državo, ki uživa velik ugled ne le na azijskem kontinentu marveč nasploh v mednarodnem življenju.

Toda te znamenite indijske obletnice se ne spominjamo samo iz prijateljskih čustev in solidarnosti v indijskimi narodi. Morda je važnejši razlog ta, da je glas Indije v vprašanjih trenutnega mednarodnega dogajanja izredno pomemben in vpliven, tako kakor je bil že večkrat doslej. Indijo poznamo kot dosledno zagovornico načel Ustanovne listine Združenih narodov, zagovornico miru in sožitja in napredka vsega človeštva. Znana nam je z mednarodnih tribun kot pobornica za pravice malih narodov, kot odločna nasprotnica vmešavanja v zadeve drugih držav in reševanja sporov z orožjem. Zato tudi ni prav nič čudno, da so se indijski državniki zavzemali za edino pravilno pot v reševanju bližnjevzhodne krize. Po nedavni izjavi ministrskega predsednika Nehruja, »so tuje čete na Bližnjem vzhodu nenehna nevarnost in tu napetost nikakor ne bo popustila, dokler tujih čet ne bodo umaknili.«

Tako stališče pa je samo izraz dosedanje dosledne indijske politike, ki se je vselej zavzemala za mir in se bojevala proti vsakršnim incidentom, ki bi ga utegnili skaliti. Poleg tega je ob vsaki priložnosti podpirala neodvisnost in pravico do samostojnosti in nevmešavanja, saj še ni tako dolgo, ko si je vse to pridobila z nepopisnimi napori. In čeprav je danes velika, močna in ugledna država, se je pravzaprav uvrstila med male in srednje države in z njimi vred v mednarodnih odnosih skuša uveljavljati taka načela, ki bi omogočila mir in napredek za ves svet, za velike in male, za razvite in zaostale brez razlike.

In prav zaradi teh prizadevanj je današnja Indija večja in močnejša od marsikatere tako imenovane »velike sile«.

Jelo Turk

v nedeljo smo zabeležili

POSVETOVANJE NA ObLO KRANJ

Kranj, 16. avgusta.

Danes dopoldne je bilo v prostorih Občinskega ljudskega odbora Kranj posvetovanje direktorjev in računovodij industrijskih, obrtnih in trgovskih podjetij iz vse občine. Na posvetovanju so razpravljali o problemih v zvezi z plačevanjem dopolnilnega proračunskega prispevka.

Na posebnem sestanku predsednikov obrtnih in trgovskih podjetij so nadalje razpravljali tudi o možnostih za lepšo ureditev lokalov in napisnih desk v Kranju. Želja predstavnikov Občinskega ljudskega odbora je bila, naj bi bile zvečer vse izložbe razsvetljene, razen tega pa, naj bi posamezna trgovska in obrtna podjetja zamenjala napisne deske, ki kvarijo videz, z novimi, modernimi napisi.

KOLONIJA Z REKE ZAPUSTILA KRANJ

Kranj, 17. avgusta

Včeraj je odšla iz Kranja kolonija 110 otrok, ki so bili v Kranju dvajset dni. V petek so se zbrali ob tabornem ognju na Savskem logu. Predstavnikom Sveta za socialno varstvo pri kranjski občini so povedali, da so bili z bivanjem v Kranju zelo zadovoljni in da nameravajo priti tudi prihodnje leto.

ALI SE BOSTA KZ VOKLO IN TRBOJE ZDRUŽILI

Voklo, 17. avgusta

Danes dopoldne je bil v Voklem skupni sestanek upravnih odborov KZ Voklo in Trboje, na katerem so razpravljali o združitvi obeh zadrug v eno. Posamezni odborniki so nakazali potrebo po združitvi, ker bi sicer obe zadrugi le životarili, zaradi odcepitve trgovin od KZ. Upravni odbor in člani KZ Voklo so bili takoj pripravljeni na združitev, medtem ko je imel upravni odbor KZ Trboje neke pomisleke. Končno so sklenili- da bo KZ Trboje sklicala v septembru izredni občni zbor, na katerem bo članstvo odločalo o združitvi.

-an.

ZIDNI ZEMLJEVID JESENIC

Jesenice, 17. avgusta. — Jeseničane je danes presenetil velik zidni zemljevid, ki ga je Turistično društvo pritrdilo na zunanjo stran jeseniške postaje. — Zemljevid je velik 5 krat 1,5 m in prikazuje glavne ceste in ulice ter javne zgradbe na Jesenicah.

U.

ČETRTA SKUPINA SLEPIH SE POSLAVLJA OD OKROGLEGA

Okroglo, 17. avgusta

Četrta skupina, ki šteje 58 slepih, se po 3-tedenskem bivanju v Domu slepih na Okroglem pri Kranju, poslavlja od svojega mikavnega in gostoljubnega letovišča. Da bi odnesli slepi s svojega letovanja čim pestrejše vtise, jim je nocoj uprava Doma priredila poslovilni večer s skromno zakusko in plesom. — — Tudi slepi niso sedeli križem rok; pripravili so namreč majhen zabavni program, ki je storil večer še prijetnejši.

Ne bo odveč pripomba, da so od meseca maja letovale na Okroglem 4 skupine slepih, do konca sezone pa bo Dom sprejel še 2 skupini. Uprava okrevališča meni, da bo letos obiskalo Okroglo več kot 300 slepih iz vseh ljudskih republik.

S.

ZAKLJUČEK SEMINARJA V BOHINJU

Bohinj, 17. avgusta

Sinoči je bil v Mladinskem domu v Bohinju zaključen desetdnevni republiški seminar o komunalnem sistemu in družbeni ureditvi Jugoslavije, ki mu je prisostvovalo 45 mladih članov občinskih in okrajnih ljudskih odborov Slovenije. Seminar je vodil komandant okrajnega štaba MLB Ljubljana, Egon Primčič.

V sredo se bo v Bohinju pričel seminar za člane občinskih komitejev LMS. Ob zaključku seminarja bo z udeleženci zasedal CK LMS, ki bo sprejel program dela organizacij LM.

I. V.

BRIGADIRJI Z AVTO-CESTE OBISKALI GORENJSKO

Kranj, 17. avgusta. — Da bi mladincem brigadirjem z avtoceste omogočil obisk nekaterih pomembnejših industrijskih in turističnih krajev Gorenjske, je glavni štab mladinskih delovnih brigad priredil danes v te kraje množični izlet. Kranj je obiskalo preko 300 brigadirjev valjevske, somborske in makarske brigade, ki grade cesto na odseku Trebnje. Brigadirji so bili z izletom na moč zadovoljni, saj v pretežni večini Gorenjske sploh še niso videli. Zlasti pa so bili zadovoljni z ogledom tovarne »Iskra« v Kranju.

S.

NEDELJA V ZNAMENJU KOPANJA

Kranj, 17. avgusta 1958.

Toplo vreme zadnjih dni in še toplejše sonce, ki je davi zarana začelo neusmiljeno pripekati, sta pognala živo srebro v termometru precej visoko. To je bil tudi vzrok, da so se trume kopalcev že v zgodnjih dopoldanskih urah odpravile na kopališča in bregove rek ter jezer. Posebno živahno je bilo na bregovih Sore in Blejskega jezera. Glavno zaslugo za tolikšen obisk ima seveda nenavadno topla voda. Sava, Kokra in nekatere druge rečice imajo dosti mrzlejšo vodo, ki je »užitna« le za najvnetejše kopalce. Tudi promet na Gorenjskih cestah je bil današnjo nedeljo nenavadno živahen. Kljub temu pa današnja kronika ni zabeležila večjih prometnih nesreč.

SKORAJ ZA 4 MILIJONE DIN MALIN NA GORENJSKEM

Tudi letos so kmetijskke zadruge našega okraja odkupile velike količine malin, ki so jih ljudje pridno nabirali. Skupno so odkupili nad 35.000 kg malin, ki so jih nabiralcem plačevali po 100 do 120 din kg. Tako so nabiralci, in med njimi je mnogo otrok, zaslužili z nabiranjem tega sadeža skoraj 4 milijone din.

K. M.

naša kronika

ETNOGRAFI NA DELU

Program Etnografskega oddelka Mestnega muzeja v Kranju predvideva med drugim tudi narodopisno obdelavo področja med Gorjami pri Bledu in Mojstrano. To delo bo opravila tričlanska etnograska ekipa, ki jo tvorijo kustos narodopisnega oddelka iz Kranja in dva etnografa iz Ljubljane.

Naloga ekipe je: obdelati bolj ali manj neobravnavano področje v pogledu materialne in duhovne kulture. V ta namen popisujejo in zbirajo narodno blago — dokumente, najrazličnejše predmete, narodne pesmi in pripovedke ter podobno gradivo.

Uspehi 14-dnevnega dela, odkar je etnografska ekipa na delu, so zelo razveseljivi. Delo na tem področju bo končano predvidoma v enem tednu.

S.

ODKRIVANJE FRESK NA BREGU PRI PREDDVORU KONČANO

Restavratorska del. Mestnega muzeja v Kranju bo v teh dneh končala z odkrivanjem fresk na Bregu pri Preddvoru. — Freske so delo furlanskih slikarjev iz začetka 15. stoletja in se po stilu približujejo lani odkritim freskam v Tupaličah. Vsekakor pa sodijo te stenske slikarije med najpomembnejše kulturne spomenike v Sloveniji. Zaradi te pomembnosti so freske prekopirali tudi za srednjeveško zbirko Narodne galerije v Ljubljani.

S.

VEČ TURISTOV KOT LANI

Letos je v vseh turističnih krajih Gorenjske več gostov kot lani. Tako so imeli že v prvem polletju letos oziroma v predsezoni v vseh gostiščih bohinjskega kota skoraj štirikrat več gostov kot lani. Lani, do konca junija je bilo 8218 gostov, letos v istem razdobju pa kar 31.274. Večji turistični promet so prav tako zabeležili letos že v prvem polletju na Jezerskem, v Kranjski gori in v drugih turističnih krajih. V Bohinju je bilo kar 24 tisoč 861 gostov več v letošnjem prvem polletju kot v istem času lani.

Večji obisk domačih in tujih gostov v naših turističnih krajih je tudi v sedanji sezoni.

IZ KRANJA STA ODŠLI ZADNJI SKUPINI OTROK NA LETOVANJE

V soboto je odšla iz Kranja zadnja skupina 150 otrok padlih borcev na tritedensko letovanje v Fažano pri Puli. Letovanje sta organizirala občinskih in okrajni odbor ZB Kranj. Z otroci so odšli tudi vzgojitelji, ki bodo skrbeli za pravilno življenje mladine ob morju. Nekaj dni prej pa je odšla iz Kranja skupina 250 zdravstveno šibkih otrok v kolonijo na otok Stenjak. Tam bodo ostali tri tedne. Za te otroke so starši prispevali od dva do šest tisoč dinarjev, ostalo pa zdravstveno-socialne ustanove. Otroci se bodo vrnili v Kranj dne 30. avgusta.

-an.

Rekord nad rekordom KROMPIRJU GROZI PLESEN

Lani je bil rekorden pridelek krompirja. Letos pa, kot pravijo, bo pridelek še večji. Računajo, da bi lahko letos prodali izven okraja kar 2500 vagonov krompirja. Pred vojno niti celotni pridelek ni bil tolik. Upati je le, da letos ne bo takih težav pri prodaji, kot so bile lani.

Agronomi pa te dni opozarjajo kmetovalce tudi na nevarnost, ki grozi zlasti nekim občutljivejšim sortam (BINTJE, Bled (927/3), Frühmölle), če ga ne bodo čimprej skopali. Pojavila se je namreč plesen, ki utegne postati nevarna za gomolje po prvem večjem dežju. Zato sedaj kmetje hitijo, da bi ta krompir čimprej izkopali in preprečili nevarnost gnitja, ki bi lahko nastala.

VESTNOST IN MARLJIVOST
Angela Arnež

Angeli Arnež tudi mi čestitamo k redkemu jubileju in ji želimo da bi vesela in zdrava uživala zasluženi počitek.

Angela Arnež iz Tržiča

dva in polkrat okoli zemlje

Kolektiv bombažne predilnice in tkalnice v Tržiču je pred dnevi lepo počastil 12 delavcev in delavk, ki odhajajo v pokoj. Poročali smo že o tem. Razen pozdravov in zahval direktorja in drugih predstavnikov organov delavskega samoupravljanja in drugih organizacij v podjetju, so upokojence tudi nagradili. Nekateri, ki so delali ves čas v podjetju so prejeli do 27 tisočakov, kot skromen znak hvaležnosti kolektiva.

Med slavljenci je bila tudi 50-letna Angela Arnež. Ona je hodila 33 let na delo in ni niti enkrat zamudila ali izostala. Niti enkrat ni bila pri zdravniku, ni bila bolna in ni zaprosila za drugačno odsotnost.

Vseh 33 let je Angela hodila peš v tovarno z doma v Popovu, ki je 6 km daleč. Samo s hojo na delo in z dela je prehodila 108.000 km, se pravi dva in polkrat okoli sveta. Po normi, ki jo je imela in tudi presegala (32-krat je bila proglašena za udarnico) je stkala nič manj kot 1.800 kilometrov tkanine.

»Kako se Vam zdi danes, ko odhajate v pokoj?« smo jo prašali.

»Zelo nerada grem. Prav žal mi je. Dolgčas mi bo po tovarni in po družbi. Premlade nas puščajo v pokoj.«

»Res niste bili nikoli bolni?«

»Ne. Zmeraj sem bila zdrava. Čudno se mi zdi, da danes ljudje toliko hodijo k zdravniku, jemljejo zdravila in za vsako malenkost ležejo v posteljo.«

Zamislili smo se. Samo letošnji predračun socialnega zavarovanja v Kranju predvideva nič manj kot milijardo in 222 milijonov dinarjev za zdravljenje in zdravstveno oskrbo zavarovancev. In niti to ne zadostuje. V prvem polletju so porabili 101 milijon več kot je bilo predvideno! ! Zavarovanci hodijo še pogosteje k zdravnikom, porabijo še več zdravil itd. Stroški za zdravstvene potrebe zavarovancev so se samo v letošnjem prvem polletju povečali za 1.588 dinarjev na posameznika. Angela pa vseh 33 let ni rabila ničesar.

Zato jo je na svečanosti pozdravil tudi predsednik Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje v Kranju. Izrekel ji je pooblastilo za 25-dnevno bivanje v kateremkoli kraju ob Jadranu.

KAKO PREPROSTI so ti zaimki. Gotovo niso nikomur deli preglavic v šoli. Toda v življenju, ko se začne življenjska šola, takrat navadno pridejo ta vprašanja kot važno merilo življenjskega, oziroma zrelostnega izpita.

Trdijo, da je to celo v mednarodnih stikih delikatno. Če bi govorili preveč v tretji osebi, bi nas morda ocenili za zaletave altruiste »socialističnega bloka«, če bi omenjali le prvo osebo bi nas utegnili ozmerjati za zapadnjaške individualiste.

Morda se prav iz podobnih »diplomatskih« vzrokov posamezniki izogibljejo ostrejši opredelitvi in ne potegnejo jasne črte med prvim in drugim. Navdušujejo se za množinsko obliko, za skupnost, toda le do neke mere. Kje je tista »neka mera«, kje se začne in neha? Ob stran filozofijo! Poglejmo doživete, resnične primere.

●

BILO JE ŽE PROTI VEČERU in ob mizah na dvorišču Pri pošti v Tržiču je bilo malone vse zasedeno. V kotu sta sedela dva možaka.

»Tepec je. Ne zna si pomagati. Proč bi šel pa bi imel otroške doklade. Deset tisoč na mesec zavrže.«

»Če pa ne najde stanovanja,« je prigovarjal drugi.

»Beži no! Se že najde. Jaz sem si že tako pomagal. Pomagam sebi in še staršem lahko. Otroške doklade nobenega nič ne stanejo. Zakaj bi jih pustil samo za to, ker bi bil vpisan, da sem v skupnem gospodinjstvu s starši?«

Za zeleno ograjo, onstran ob mizi, je utihnilo. Kmalu pa je spet stekel pogovor o iznajdljivih in tistih, ki si ne znajo pomagati.

Stvar je bila vsekakor zanimiva. Zanimati me je začela ne samo kot državljana, ki naj bi se skušal po tolikih poučnih primerih opredeliti za »iznajdljive« ali one druge — tepce, marveč tudi kot novinarja.

Morda smo v zbiranju podobnih primerov postali preveč enostranski. Morda je zašlo v beležnico preveč primerov »iznajdljivosti«. Prezrli pa smo »drugo stran«. Vendar upamo, da nam tudi »neiznajdljivi« ne bodo zamerili.

●

V NOVEM STANOVANJU se je tudi Kobalova družina počutila dokaj udobno. Nekega lepega jutra pa žena opazi, da pipa pri umivalniku pušča.

»Voda kaplja. Poglej Vilko!« je hitro obvestila moža. Oba sta ogledovala pipo, moker zid naokoli in ona je imela koj svoj predlog.

»Odvij, snemi pipo! Klešče ti prinesem od sosedovih. Verjetno je le tesnilo slabo.«

»Ne bom si mazal rok. Hišna stvar je to. Kaj me briga. Mi plačamo najemnino. Oni pa naj vse popravljajo in urejujejo.«

To je povedal tako odločno, da se ga ni upala znova nagovarjati niti potem, ko ji je naročil, naj mimogrede s trga naroči vodovodnega inštalaterja.

Vse je šlo po njegovem. Le da je namesto njegovih »umazanih rok« in 9 dinarjev za tesnilo, prišel na Stanovanjsko upravo račun za 580 dinarjev. Kdo bo plačal, ali Stanovanjska uprava, hišni svet ali stanovalec, se pa še niso zmenili.

●

FERDO JE ZAPOSLEN pri zunanjih delih. Norme mu še niso odredili in dela »kar tako«. »Hiteti se tako in tako ne splača, saj ni doma,« pravi on po navadi.

Prejšnji petek je prišel na delo še posebno zmučen. Do pozne noči je doma pomagal bratu. Razložila sta 2 voza sena in uredila pregrado na skednju. Zato je bil zjutraj ves bled na delu.

Preden je dočakal sireno ob dveh popoldne, se je moral večkrat svežiti z mrzlo vodo, da je premagal zaspanec.

Kot nalašč pa je bil prav tisto popoldne še sindikalni sestanek. Obvestili so ga še posebej, ker so vedeli, da je vedno godrnjal zaradi plače.

»Ne! Ne grem!« se je odločil nazadnje. Še preden je sirena odtulila, je že hitel s svojim kolesom spet domov, kjer ga je čakalo delo.

●

JERAM JE RAD BALINAL, igral »šnops« in včasih »držal gor« vso družbo, kot so njegovo razpoloženje tolmačili. Toda lepega dne je izginil. Šel je v Maribor. Tam naj bi našel drugo, lepše delo.

A žena z dvema otrokoma? In tretji bo kmalu tu. Ona ne more in niti ne sme na delo. On pa ji nič več ne piše, ne pošlje. Tako že mesece... Sramežljiva je prišla na občino. Nerada se je sprijaznila z malo pomočjo, kajti še danes ne mara sramotiti njega, moža, in povedati, da se sam potepa nekje po svetu. Še vedno mu zaupa, verjame, da se bo vrnil... Drugi pa, ki ga tudi poznajo, ne verjamejo v to.

»Kaj bi z ženo in otroki? Naj jih živi občina, kjer zmeraj govore o tistih planih in delijo milijone.« Tako da se je menda 'alil, preden je zginil. Da je to šalo sposoben tudi uresničiti, pa že vse kaže.

●

BERTA JE ŽE DOBRIH 20 let v mestu, kjer stanuje v stari, toda udobni hiši. Sedaj je ta hiša v sklopu stanovanjske skupnosti. Zato, kot gotovo misli Berta, se stanovalcev nič več ne tiče, kdo vzdržuje hišo.

To se je pokazalo oni dan, ko je poslala stanovanjski upravi v izplačilo račun za beljenje hodnika. Ta že 18 let ni bil prebeljen. Zato se je odločila za to delo. »Toda za hodnik, izven stanovanja ne bom plačala,« se je zaklela. Berti ni važno to, da ima stanovanje sorazmerno ceneje ,kot pred vojno — za 2.400 dinarjev mesečno, da ima še dva podstanovalca, tako da je zanjo stanovanje sploh zastonj. Njej je važno samo to, da plačajo račun za beljenje njenega hodnika drugi. Če bo to res ali ne, še ni zanesljivo.

●

OB ZAPUŠČINSKI RAZPRAVI o Podbukovi kmetiji, je bilo zelo bučno. Javljali so se ožji n širši sorodniki tja do tretjekolena. Obeti so bili dobri in tudi ocena grunta z gozdovi in vsem skupaj ni bila slaba. Toda nepričakovano so nastale težave. Na sodišču je namreč bila izrečena tudi zahteva, da morajo dedići prevzeti vzdrževanje pohabljenega, za delo nezmožnega sina Podbukove družine. Ta siromak je že v zavodu. Tam zahtevajo za oskrbnino 10.000 din mesečno. Vsi: bratje, sestre in drugi svojci se zgražajo nad to ceno, a nihče ga noče v oskrbo.

Začela so pogajanja. Počasi so začeli obljubljati, da bi dali 2 potem 3 in tudi več tisoč mesečno.

»Nismo mi krivi, če je on tak. To je nesreča, ki naj jo plača skupnost, zakaj pa imajo zavod,« pravijo. Oni so namreč svojci samo pri pravicah, pri dolžnostih pa...

Tako gre iz meseca v mesec in kdo bo končno plačnik za vzdrževanje siromaka, sina iz velike in bogate kmetije, to še danes ni določeno.

●

SIVOLASI BOŽANI, ki jo je postelja že lani pritegnila nase, je menda že osemdeset let. Tudi njen mož, čeprav čokat, koščen, je že hudo zrahljanega zdravja in vsaka sapica, vsak dež, ga pritiska k tlom. Razen tega imata še eno težavo — nobene pokojnine — nobenih stalnih, čeprav skromnih dohodkov za življenje. Imata pa dva sinova. Toda...

Prvi samo tarna, da mu gre težko — in na tiho zida hišo. Seveda ima v mestu tudi donosno obrt. In drugi? Tudi ta je postavil lastno hišo in se ima dobro. Toda staršem nihče noče pomagati. »Ni denarja,« pravita tako prvi kot drugi. Na skrivaj pa rečeta še več: »Naj jima dajo iz občine, iz skupnosti, saj imajo.«

●

BELEŽNICA ŠE NI IZČRPANA. Še in še je takihle bolečih dogodivščin, ki so jih povedali v odborih, svetih, v raznih društvih in organizacijah. Pripovedovali so o raznih primerih, ki pa so v bistvu vsi enaki. Povsod gre za odnos do skupne lastnine, za razliko med mojim, tvojim in njegovim, za odnos med našim, vašim in njihovim. Nekje varčujemo, pazimo, drugje tega »ni treba«, ker nikogar »ne prizadene«, ker »imajo zadosti«...

Tako je pri otroških dodatkih, pri pipi v Kobjanovem stanovanju, pri Ferdu v tovarni, z Jeramom in drugimi. In kdo naj dvigne glas proti takim pojavom, proti nepotrebnemu razmetavanju in trošenju skupnih sredstev? Mar nimamo sodišč, tožilcev, bi rekli pošteni ljudje. Toda tu ne bi imelo kaj opraviti sodišče. V večini primerov s temi ravnanji in odnosi posamezniki ne kršijo nobenih zakonov, niso se pregrešili zoper nikake predpise. Kolikor so se pregrešili, so se pregrešili le zoper moralo, zoper dostojanstavo človeka, zoper življenjske, nepisane zakone in dolžnosti, ki jih ima vsak do svojih otrok, staršev, do okolice in tudi skupnosti, v kateri živi.

K. M.

Jelkina ženitev

Osemnajstletna Jelka in njena mati sta živeli kraj mesta v starem stanovanju z razgledom na zeleni rob gozda, ki je izginjal med cipresami pokopališča. Mati je Jelko ljubosumno skrivala pred svetom; bala se je zanjo. Toda Jelki se je zahotelo življenja, zahotelo se ji je nečesa, da bi pozabila na brnenje strojev v tovarni in na vsakdanje popoldneve.

Jelka je bila prijetne zunanjosti in če bi si lahko privoščila boljše kroje bi se lahko merila z marsikatero z mesta. Tako pa je bilo teže. Vsakdanje delo v tovarni in čudne razmere doma, med lastnikom hiše in sostanovalci so jo težile. Lastnik, postaran možak, je vpeljal v svoji hiši kar nekakšno diktaturo. Na vrtu je stala majhna prikupna utica, katero je uporabljal le on, s sostanovalci pa se je prepiral. Jelka sicer tega ni ne vem kako obsojala, toda domov se ni vračala rada.

Nekega dopoldneva je sedela na klopi v parku in srkala vase neugnano vrvrenje ceste, ki jo je navdajalo z notranjim mirom. Ljubila je cesto, male hiteče ljudi in bežne nasmehe. Ves ta nemir ji je širil srce, da je pozabila na vse, kar jo je utesnjevalo. Tedaj je k nji prisedel moški tridesetih let ter jo zdramil iz premišljevanja. Jelka se je počasi zapletla v pogovor. Milan, tako je bilo moškemu ime, je začel govoriti o vsakdanjih rečeh, povedal ji je, da je šofer in jo spraševal, kje živi, če hodi v kino in če ima fanta. Jelka je bila nezaupljiva, vendar sta se kljub temu dogovorila za naslednji sestanek.

Odslej sta se našla vsak dan. Milan ji je nekega večera dejal, da bosta šla na morje, ko bo avtomobil podjetja popravljen. Iz dneva v dan se je Jelka bolj otresala nezaupljivosti in vse pogosteje je izostajala zdoma. Potem je nekega dne planilo iz nje. Povedala je materi vse o Milanu in da se bo z njim kmalu poročila. Mati se je prestrašila in začela pregovarjati Jelko, toda ta ji je rekla, da bo pripeljala Milana domov, češ naj tudi ona vidi, kakšen dober fant je. Mati je slutila, da je Milanovo govoričenje o poroki iz trte zvito, zato je zmajevala z glavo. Jelka pa je pripeljala Milana. Milan se je smukal okrog matere, ji dvoril in ju nazadnje obe skupaj povabil v kino. To je bilo za mater preveč. Tudi ona mu je pričela verjeti in odslej je bila brez skrbi za Jelko.

Nekega dne pa je Milan zbolel in mu prispevek socialnega avarovanja še niso izplačali, vsaj tako je trdil, in zato ni mogel plačati hrano v menzi. Prosil je Jelko in mater, naj mu posodita denar za hrano, saj bo denar itak kmalu prišel. Posodili sta mu ga, on pa ju je povabil v kino, vendar tokrat za njun denar.

Potem pa je moral Milan na hitro v Ljubljano. Trdil je, da so ga premestili k podružnici podjetja. Ob slovesu, ki je bil na moč ganljiv, so vsi trije točili solze, Jelka pa se je poslavljala tudi kot mamica.

Odslej je Jelka z dne do dne pričakovala Milanovo pismo. Ni ga bilo. Minil je teden. Vsak dan je z drobnim upanjem hitela domov in prvo vprašanje, ko je stopila skozi vrata je bilo, če je prispelo Milanovo pismo. Tolažila se je češ da ima gotovo mnogo dela in da vozi na dolgih progah. V popoldnevih, ki jih je presedela doma je prisluškovala korakom na stopnicah in kadar se je kdo vzpenjal proti stanovanju je vzdrhtela — morda je on.

Prvo Milanovo pismo z novega službenega mesta je bilo kaj klavrno. Pisal je, da se je s tovornim avtomobilom, ki ga je vozil, zaletel v osebnega in ga močno poškodoval. Kriv sicer ni bil on, tako je zatrjeval, vendar pa so ugotovili pri njem prevelik odstotek alkohola, ki ga je zvrnil zaradi utrujenosti. Poškodoval pa si je tudi službeno obleko in znak podjetja, za kar mora podjetju plačati 3.000 dinarjev. Prosil ju je, naj mu pošljeta nekaj denarja, za to jima bo nadvse hvaležen.

Jelka in mati sta si izposodili dobršno vsoto in Jelka je kar tekla na poštni urad, da bi svojemu dragemu poslala denar ter ga tako rešila iz zagate.

Tako so se odnosi med Milanom in Jelko nenadoma zasukali v povsem drugo smer. Jelka je sicer preveč ljubila, da bi se tega zavedala, vendar ji je počasi začelo pronicati v možgane, da le ni vse tako, kakor si je ona predstavljala in želela.

Potem je minil teden, Milan se ni oglasil. Nazadnje pa je prišlo pismo, v katerem je Milan pisal:

»Draga Jelka in mama. Sporočam vama, da sem denar sprejel in se zanj zelo lepo zahvalim. Moram vama povedati, da tisto o nezgodi z avtomobilom ni nič res in da tvoj fant tudi nikdar ni bil šofer. Voditi je znal kvečjemu barko iz gostilne. Sem brez poklica in zaslužka. »Delam« pa, kadar nanese prilika, le ponoči, z vitrihom ali ponarejenimi ključi in me plačuje za trud, če ji predložim račun, kazenska sodnija. Moja plačilna lista je že kar izdatna. Obe z materjo sta bili pripravni žrtvi in bi se dalo skubiti še naprej, pa mi je zagorelo pod petami, da moram daleč proč. Ne stikajta za menoj! Če boš pa zibala sina, mu daj ime po meni — za trajen spomin. Bodite lepo pozdravljeni in drugič ne verjemite vsakemu postopaču — Milan.«

To pismo je bil hud udarec za obe. Spoznali sta, da sta neusmiljeno ogoljufani. Jelka se je onesvestila in so jo morali odpeljati k zdravniku.

Čez nekaj dni so Milana ujeli na meji in ga vtaknili za zapahe. Milan, ki ga je sodna kronika že poznala kot poklicnega ženina - goljufa, je za Jelkin primer in za vrsto večjih in manjših tatvin dobil 2 leti zapora. Jelki in njeni materi pa ta sodba ni dala ničesar, kajti izgubili sta vero v ljudi, v dano obljubo in besedo. Jelka svojemu otroku nikdar ne bo mogla povedati, kaj in kdo je bil njegov oče.

Ta zgodba, ki je iz naših krajev in ji je sodni pečat pritisnilo sodišče iz naše pokrajine, naj bo sprejeta s tako dobro mislijo, kakor je bila napisana. Tako bo morda kakšni mladi Jelki prikrajšano trpko razočaranje.

Jf

Odpadanje listja z dreves

je obramba narave pred ogromnimi katastrofami

Lastovke se že zbirajo po telefonskih žicah. Mrzle noči in meglena jutra jim niso všeč. Tudi ajda bo kmalu nudila bogato pašo čebelam, da si naberejo zalogo za zimo. Sadje dozoreva. Skratka — bliža se jesen. In kaj je jeseni najlepše? Vsekakor čudovito obarvani listi dreves, ki končno odpadejo. Ali ste že kdaj opazovali gozd jeseni? Če ste ga, ste gotovo vzkliknili: »Kdo je večji slikar od jeseni!?« Res, čudoviti prizori za vsakega ljubitelja narave, še posebno pa za slikarja in fotografa z barvnim filmom v svoji kameri. Ali ne bi bilo lepše, če bi listje jeseni sploh ne odpadlo z dreves? Tako v svoji naivnosti marsikdo pomisli, tudi jaz sem si včasih tega želel. Lepše bi bilo res, koristneje pa nikakor ne.

Poglejmo na kratko, zakaj jeseni in pozimi pravzaprav odpada listje z dreves.

Če bi listje ostalo na drevju skozi vso zimo, bi se po naših gozdovih širila ogromna opustošenja, kakršna so naši kraji že doživeli pred nekaj deset tisoč leti. Sneg bi zapadel na drevje in ker bi mu listi in veje nudile zadostno oporo, bi ga veliko ostalo na njem. Takega pritiska bi veje in tudi manjša drevesa ne mogla vzdržati, polomila bi se. Zlasti zmrznjene veje so zelo krhke. Pa ne samo to! Če že na mokre veje dreves zapade veliko snega, se drevje lomi, ker ostane na njem mnogo več snega kot na suhih vejah. Tak primer smo pred nekaj leti lahko opazovali po naših gozdovih. Zelo veliko dreves in njihovih vrhov je bilo polomljenih, po gozdovih so vseprek ležala podrta debla.

Je pa še drugi vzrok za odpadanje listja jeseni. Tla pri na spozimi precej globoko zmrznejo in iz njih morejo korenine dobiti le majhno količino vode. Če pa bi drevo pozimi imelo še liste, bi iz njega vsa voda izhlapela, drevo bi začelo hirati in sčasoma bi se posušilo. Pozimi dihajo drevesa zelo malenkostno skozi prezračevalne odprtine (lenticele), katere lahko že s prostim očesom vidimo povsod na golih vejah. Drugače je pri iglavcih, ki imajo tudi pozimi igle — liste, vendar imajo ti zelo majhno površino in malo listnih rež ter močno katikulo, zavarovani pa so še z voskom, ki transpiracijo zelo zmanjšuje. Vosek izločajo celice povrhnjice na svoji površini. Razna eterična olja, ki jih izločajo igle nekaterih iglavcev, narede okoli listov — igel poseben ovoj, ki transpiracijo zelo zmanjšujejo, saj mora zrak, ki gre skozi reže v list ali iz njega, ta ovoj prodreti. Tudi v poletnem času transpirirajo igle iglavcev manj kot listi drugega drevja, ker imajo precej manjše število listnih rež in še te leže v močni katikuli, ki prekriva liste iglavcev.

Če bi pri nas ne nastopila za jesenjo zima, če bi bilo vedno poletje, bi tudi z naših dreves ne odpadalo listje, kot ne odpada z drevja tropskih in subtropskih krajev.

3-ler

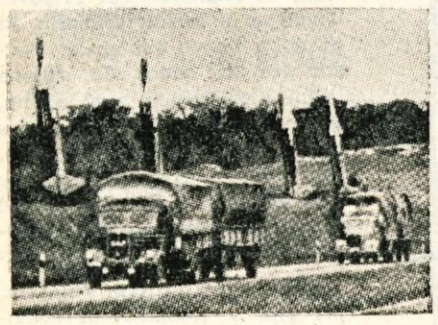

Zahodna Nemčija v znamenju raketnega oboroževanja. Zlovešče in grozeče molijo raketni izstrelki proti nebu. Pripravljeni so, da vsak čas poletijo s svojim smrtonosnim tovorom proti določenemu cilju. Mar je vse to res potrebno? In komu?

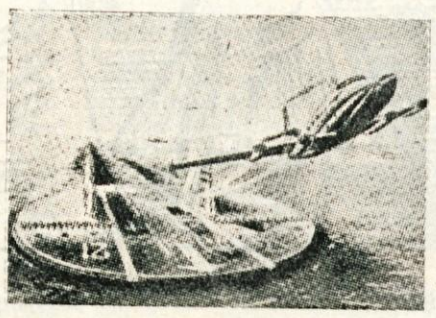

Ladja prihodnosti? Model je izdelal neki švicarski inženir. Po njegovem mnenju je tudi za ladjo najbolj primerna oblika disk. Takšna ladja bi prišla v poštev predvsem kot letalonosilka, lahko pa tudi kot tovorna ali potniška ladja.

VELIKAN OB VOLGI

Uspešen zaključek izgradnje kujbiševske električne centrale — največje doslej zgrajene hidrocentrale na svetu

Pred kratkim so v Sovjetski zvezi zaključili izgradnjo največje hidrocentrale na stevu. Centrala je zgrajena na Volgi pri Kujbiševu. Njena kapaciteta je 2 milijona 100.000 kilovatov in je torej skoraj dvakrat večja od Dnjeprostroja.

Hidrocentralo so gradili 7 let. Da bi si laže predstavljali, kakšen velikan je zrasel ob Volgi, naj povemo, da je samo stavba elektrarne dolga 700 m in visoka 80 m. Če bi v teh prostorih uredili družinska stanovanja, bi jih bilo dovolj, da se vanje vselijo vsi prebivalci manjšega mesta. Jez je dolg 6 km. Za jezom je nastalo umetno jezero, v katerem se je nabralo 58 milijard kubičnih metrov vode na površini 6.500 km². To ogromno umetno jezero je več kot 100 krat večje od Blejskega jezera.

Hidrocentrala ima skupno 20 agregatov, od katerih vsak tehta 3.200 ton. Če bi vse agregate naložili na železniške vagone, bi jih morali imeti 6.400, oziroma kompozicijo, ki bi bila dolga več kot 30 km.

Z energijo, ki jo proizvaja kujbiševska električna centrala, bodo nadomestili letno porabo 6 milijonov ton premoga. Računajo, da se bodo stroški izgradnje centrale izplačali v 6 letih.

Gad mu je lezel čez golo telo

»Strela skrtačena, to pa niso mačje solze, če se živ gad premetava po tebi!« bi verjetno rekel naš Bodičar, če bi onega vročega julijskega dne videl, kako je čez golo telo Bukovnik Alojza iz Okroglega lezel gad. Da, dragi bralci, živ gad, ne »z dušo in s telesom«, pač pa z žlezo strupnico in z dvema strupnikoma v zgornji čeljusti. Pa naj nam raje kar Ažmanov Lojze, kot mu po domače pravijo, sam pove, kako je bilo:

»Bilo je vroče, pa kaj bi vam pripovedali, saj sami veste, kakšna vročina je bila letos. Slekel sem srajco, ko sem v gozdu »Dobrava« nekega popoldneva kosil steljo. Težko delo je to, pa sem se utrudil, se vlegel med resje in borovnice in — zadremal. Ne vem, koliko časa sem ležal, ko začutim na trebuhu na desni strani neko žgečkanje, odprem oči in zagledam — tristo zelenih — nekaj kači podobnega, ki se je počasi plazilo preko trebuha in prsi. Lojze, zdaj pa mirno kri, sem si rekel sam pri sebi, čeprav mi je bilo vroče in mraz obenem. Res sem mirno ležal in počakal, da se je tista kača (katera je, takrat še nisem vedel) splazila spet mimo moje leve pazduhe v resje. Potem sem skočil na noge, pograbil koso, udaril, toda zgrešil. Udaril sem še enkrat, dvakrat... in končno ugotovil, da sem ubil gada. V bližini je starejša gospa nabirala borovnice in je ves prizor videla. Z robcem sem si obrisal potno čelo in šel spet kosit steljo. V resje pa se od tistikrat nisem več vlegel.«

Dragi bralci, to ni časopisna raca niti prvoaprilska šala in ne izmišljena zgodbica, pač pa resničen dogodek. Ažmanov Lojze se zdaj smeje, ko ga pripoveduje. Nisem ga sicer vprašal, če se je takrat tudi smejal, ko mu je gad lezel čez trebuh, vendar sem skoraj prepričan, da ne. Tudi vi se verjetno ne bi, ali ne, dragi bralci?

3-ler

Atomi pod morjem

Uspehi ameriških atomskih podmornic - toda čemu?

Uspešna pot ameriške atomske podmornice pod ledeno skorjo severnega tečaja, je vzbudila pozornost svetovne javnosti. 3.400 km poti pod vodno gladino, še posebej pa pod ledeno skorjo, res niso mačkine solze! Če ne bi preveč poudarjali vojaške strani tega uspeha, bi se ga morali razveseliti vsi ljudje na svetu.

Združene države Amerike imajo doslej že 6 podmornic na atomski pogon. Nadaljnjih 13 pa jih še gradijo, v kratkem pa jih bodo začeli graditi še 7. Iz teh podatkov je razvidno, da Amerika na vsak način želi obdržati prednost pod morjem.

19. avgusta bodo splovili novo, doslej največjo atomsko podmornico »Triton«. Medtem ko ima »Nautilus« 54 mož posadke, jih bo imel »Triton« 110, razen tega pa bo »Triton« prva podmornica, ki bo imela 2 nuklearna reaktorja.

Na ogromne uspehe tehnike, ki so pripomogli k izgradnji atomskih podvodnih velikanov, pa pada temna senca — senca grožnje in strahovanja. Nove možnosti, ki jih odpirajo nove iznajdbe, služijo namesto napredku — uničevanju.

Zanimivosti

VELIKA HIDROELEKTRARNA PRI PEKINGU

Pred nekaj dnevi je bil dograjen velik jez v bližini Pekinga. Na Njem je delalo okrog 100.000 delavcev.

Jez je širok 180 m, dolg 540 m in visok 9 m. Jez bo omogočil, da se bo v strugi zadrževalo 66 milijonov ton vode. Ta voda se bo porabila za proizvodnjo električne energije in za namakanje. — Pri gradnji je pomagalo tudi 40.000 kitajskih vojakov.

INDIJSKI PLANINEC POTUJE V »DOLINO SMRTI«

Znan indijski planinec, je krenil nedavno iz Alahabada, da razišče poznano »Dolino smrti«, ki leži v indijskem delu Himalaje v višini 5000 m.

Mislijo, da v to dolino ni stopila človeška noga vse od leta 1829, ko so britanske oblasti v Indiji prepovedale vstop vanjo.

Po legendi, ki je precej razširjena v Indiji, se pot v nebo, imenovana »Svarga«, začne v tej dolini in če človek tukaj umre, mu je pot v nebesa zagotovljena.

Zato so včasih mnogi ljudje odhajali v to dolino umreti. Ko pa je vlada zvedela o teh množičnih samomorih, je potovanje prepovedala.

FESTIVAL V SIRAKUZI

Antično gledališče v Sirakuzi, ki je nekoč sprejelo 20.000 gledalcev, služi danes festivalu, na katerem dajejo vsako leto Sofoklejevega kralja Edipa in Evripidovo »Medejo«. Vsako leto se tu zbere več tisočglava množica in prisostvuje predstavam starih grških mojstrov. To staro gledališče je tudi izredno akustično in se vsak šepet razločno sliši tudi v zadnjih vrstah.

DOBER TEK ZNANSTVENIKOM

Pred kratkim so v Parizu priredili »atomsko« kosilo, kateremu je prisostvovalo 80 znanstvenikov, ki se ukvarjajo z možnostjo konzerviranja hrane s pomočjo atomskega sevanja. Za kosilo so dobili slanino in kokošje meso, ki je bilo pred letom dni izpostavljeno gama žarkom in konzervirano.

Po mišljenju znanstvenikov se bo že leta 1960 vsa hrana konzervirala s pomočjo žarkov gama.

ZA SMEH

Ta je naš največji lenuh. Vendar ga ne smemo odpustiti, sicer bi se ne imeli na koga izgovarjati (iz »Rada«)

35

FRANK OWEN:

EDDIE CHAPMAN PRIPOVEDUJE

Moj radijski aparat so vtaknili v majhen angleški kovček iz rjavega usnja, ki je bil no pogled zelo nedolžen. V Britaniji nosijo na tisoče takšnih kovčkov. Vse te stvari so bile zavite v gumirano platno. Toda tudi to platno je bilo britanski izdelek, plen nemške vojaške policije, ko je britansko vojno letalstvo vrglo za francoske partizane nad Francijo pripomočke za sabotažo. Ko je bil moj paket nared, so ga vtaknili v posebej za to pripravljeno vrečo in zašili.

Moj zadnji dan v Nantesu je bil 17. december 1942. Fantom sem pomagal zaklati gosi; goske sem drugo za drugo polagal na lesen pladenj in jim sekal glave. Nemška obveščevalna služba jih je polagala v vrsto in skubila. Osemnajst gosi je bilo ubitih, oskubljenih in razvrščenih.

Tisti popoldan sem spravil v red svoj kovček in se poslovil od vseh — priznati moram, da ne brez obžalovanja. Z vsemi temi ljudmi sem se nekako dobro razumel. Pokazali so se kot dobri tovariši. Ko sem pomislil na negotovost. Ali bodo v Angliji ravnali z mano kot z izdajalcem ali pa me obesili kot vohuna? No, za takšno tuhtanje je bilo že prepozno.

»Na svidenje!« sem jim zaklical.

»Mnogo sreče,« so mi odgovorili v en glas in avto je zdrvel iz prvega »doma«, kar sem jih poznal v zadnjih desetih letih.

V Parizu smo stanovali v hotelu Les Ambassadeurs. Naslednjega dne sem se peljal s Thomasom in von Grunenom na neko majhno letališče, da bi se seznanil s posadko, ki me bo prepeljala v Anglijo. Dežurni polkovnik mi je predstavil svoje ljudi. Pilot je bil neki kapetan z železnim križcem. Bil je nizek, čokat fant osemindvajsetih let z zaupljivimi modrimi očmi. Navigator je bil po činu poročnik, plavolas fant devetnajstih let, tretjemu članu posadke pa ni imel več kot osemnajst let. Zvedel sem, da bo to njegov petnajsti operacijski polet nad Britanijo. Zanj bo dobil sedem dni izrednega dopusta.

Odpeljali so me v padalsko sobo in tam sem preizkusil svoje padalo. Kakor običajno, je bil postopek avtomatičen. V nemškem vojnem letalstvu je veljalo pravilo, da mora vsakdo sam zložiti svoje padalo. To sem znal. Izvlekel sem padalo iz kovinske škatle in ga na novo zložil. Svila je bila temnorjava, zavoljo kamuflaže. Mojo vrečo so prepustili nekemu strokovnjaku za opremo. Ukazali so mu, naj mi prišije vrečo na pas, tako da mi bo visela nizko na hrbtu, medtem ko bo na njej ležalo padalo.

Zatem sem si ogledal »Junkers II«, letalo, s katerim sem imel odpotovati v Anglijo. To je bilo dvomotorno izvidniško letalo s štirimi strojnicami. Napravili smo tudi poskuse, kako bi najlaže lahko zapustili letalo, ki ni bilo preurejeno za padalske skoke. Edina pot iz letala je držala skozi pod. Zavoljo tega pa je bilo treba premestiti eno izmed strojnic in utrditi vrata nad odprtino s posebnimi vijaki. To je torej pomenilo da bom moral leteti ves čas ležeč na trebuhu z dvajset do petindvajset kilogramov težkim tovorom na hrbtu. Na dani znak sem imel pritisniti na ročico zraven sebe, vrata bi izpadla in jaz bi padel skupaj z njimi skozi to luknjo. Luknja sama je bila majhna in edino s krepkim opletanjem okrog sebe bi se lahko zvlekel skoznjo.

Toda grozila mi je nevarnost, da bom na čem obvisel. Na koncu sem še preizkusil letalske čelade in kisikove maske.

Zatem smo se vrnili v polkovnikovo pisarno, da bi proučili kraj pritiska. Sklenjeno je bilo, da me bodo spustili nad Wisbechom v Cambridgeshiru. Ta kraj so izrabili zato, ker se da zlahka prileteti nad Wash in ker so tam kraji redko naseljeni. Razen tega je zemljišče za pristanek primerno. Večinoma so tam njive, mimo tega ima ta pokrajina dobre cestne in železniške zveze. Še važnejše pa je bilo to, da sem te kraje dobro poznal.

Von Grunen, Thomas in jaz smo zatem zapustili polkovnika in njegovo posadko. Sporazumeli smo se, da bomo zvečer imeli poslovilno večerjo. Izbrali smo restavracijo Paccardi na Boulevard des Capucines. Tam so imeli obilo italijanske hrane in posrečilo se nam je dobiti nekaj izvrstnih **pate de fole gras** ter steklenico dobrega **chiantija**, mimo tega pa še šampanjca na pretek. Von Grunen mi je čestital k mojemu delu in rekel, naj se spomnim, pa naj se zgodi karkoli, da sem vedno imel prijatelje in da se tudi v prihodnje lahko zanesem nanje. Želel mi je obilo uspehov in srečno pot. Rekel je še, dao bžaluje, ker je moral omejiti mojo prostost v Nantesu, da pa upa, da bom razumel, da je bilo to samo meni v prid. Po povratku bom popolnoma svoboden in lahko bom začel novo življenje. Thomas je rekel, da me bo pogrešal in izrekel je nekaj sentimentalnih pripomb na račun najinega večnega prijateljstva. Pili smo bratovščino, nato pa odšli domov.

Von Grunen je imel v Les Ambasadeurs posebno sobo, midva s Thomasom pa sva spala zraven von Grunenove. Ko smo prispeli v hotel,, so von Grunenu povedali, da ga v njegovi sobi čakata dva gospoda. Odšli smo gor in von Grunen je prosil Thomasa, naj ga spremlja. Prislonil sem uho n avrata v Grunenovo sobo in skušal ujeti, kaj se pomenkujejo. Ko sem slišal, da nekdo govori z ameriškim naglasom, me je to silno presenetilo in moja radovednost se je še povečala.

§§ S SODIŠČA

„Če ni časa . . .“

Kot se je zagovarjal Janko Virgent iz Kamnika

V preteklem tednu se je moral zagovarjati pred okrožnim sodiščem v Ljubljani bivši poslovodja trgovskega podjetja »Potrošnik« (bencinske črpalke) v Kamniku Virgent Janko. Javni tožilec ga je obtožil poneverbe izkupičkov v skupnem znesku 50.000 din in očitno nemarnega opravljanja službe, ki je povzročilo podjetju 853.656 din primanjkljaja. Razen tega je bil obtožen poneverjanja uradnih listin.

Obtožencu, ki se je na vso moč otepal krivde, je obravnava dokazala, da je lahkoživo in razsipno življenje, ki se mu je začel vdajati že leta 1956, terjalo znatno večja sredstva, kot mu jih je priznavalo podjetje za njegovo delo. Zato je začel segati po izkupičkih poslovalnice. Od leta 1956 dalje si je prisvojil skupaj 50.000 dinarjev. Inventura, izvršena konec aprila tega leta, pa je razen omenjenega primanjkljaja, pokazala še primanjkljaj 853.656 dinarjev. Visoki znesek kaže sicer na to, da se je nekdo iz podjetja prav prizadevno okoriščal, ni pa bilo moč dokazati, da je bil to obtoženec. Vendar pa se je sodišče prepričalo da je obdolženec svoje delo opravljal zelo malomarno, s čimer je omogočil da so se na račun podjetja lahko okoriščali tudi drugi. V službo je večkrat prihajal vinjen in je v takem stanju dovoljeval šoferjem da so natakali tekoče kurivo kar sami in brez kontrole. Iz blagajne podjetja je tudi zelo velikodušno, brez odobritve od predpostavljenih, izplačeval pretirane napitnine ljudem, ki so pomagali pri razkladanju goriva. Teh nagrad tudi ni evidentiral.

Zaradi primanjkljajev v inventuri iz aprila tega leta, se je obdolženec, v skrajni zadregi in v strahu, da mu bodo prišli na sled, zatekel še k ponarejanju faktur. Tako je izdal zadnjega aprila t. l. lažni račun o dobavi goriva in olja za SGP Projekt Kranj v skupni vrednosti 293 tisoč dinarjev, v istem času pa še račun o dobavi večje količine tekočega goriva in motornega olja v skupni vrednosti 429.777 dinarjev rudniku kaolina v Črni, čeprav ga je ta prejel le za 39 tisoč dinarjev. Njegove manipulacije pa so bile s poizvedbami pri prizadetih podjetjih kmalu razkrinkane.

Obtoženčev zagovor, da gre pri teh računih zgolj za »pomote«, je bil pač prenaiven, da bi mu sodišče nasedlo. Tudi izgovor, češ da gre tu za kalo, je izvedenec ovrgel s tem, da nastajajo zaradi raztegljivosti naftinih proizvodov pri bencinskih črpalkah celo viški. Prav tako mu ni bilo moč verjeti, da zaradi preobremenjenosti ni mogel vselej paziti, če so šoferji pri natakanju goriva ravnali pošteno ali ne.

Sodišče mu je ob upoštevanju, da je bil doslej neoporečen in da mora skrbeti tudi za družino, prisodilo skupaj le dve leti zapora. Razen tega mora vrniti primanjkljaj in poneverjeni znesek. jf

Še ena zlata poroka v Kranju

Kranjska kronika je v petek zabeležila še en redek jubilej. Ta dan sta namreč 86-letni Lojze Kranjec in njegova 88-letna žena Albina praznovala 50 let skupnega življenja. Ob tej priložnosti sta predstavnik ObLO Kranj in uslužbenka matičnega urada podarila jubilantoma skromno darilo in jima hkrati želela zdravja. Zlatoporočenca pa so razveselili tudi otroci s cvetjem, svojci in sosedje.

Jubilanta sta sklenila zakonsko zvezo pred 50 leti v Ratečah na Gorenjskem, kjer je bil Lojze v službi na železnici, kot nadzornik proge. Imata 4 otroke — sina in tri hčere. Zlatoporočenca sta bila vseskozi zavedna Slovenca, pa tudi med vojno sta sodelovala v NOV.

Našemu sodelavcu je jubilant med drugim v razgovoru povedal tudi naslednje: »Kar se tiče zdravja, se ne morem pritoževati. Pa tudi s pokojnino sem zadovoljen, odkar so jih tudi železničarjem uredili. Posebnih želja nimam. Zelo rad pa imam veselo družino.« P-an

232 krat na Triglavu

1. avgusta se je začel v Vratih Alpinistični tabor, ki ima stalno od 10 do 25 udeležencev. Tečajniki so iz raznih krajev Slovenije in se menjajo na 3 do 4 dni. Pod vodstvom tov. Dolfa Kremžarja organizirajo vsakodnevne ture v Triglavske stene. V soboto so imeli dan počitka in v razgovoru z našim sodelavcem je tov. Kremžar pohvalil tečajnike in dejal, da je z njimi izvedel ture že v vse smeri, razen na Čopov steber. Med drugim je omenil, da je bil na Triglavu že 232 krat, da pa bi rad to število še povečal. Kot priznan reševalec je v času taborjenja v Vratih že trikrat reševal. Vodil je ekipo pri reševanju Nemke Winklerjeve, ki se je ponesrečila v Triglavski steni, pri Francozih in pri Nemaniču, ki se je v soboto zjutraj ponesrečil pri Bambergovi luknji. Poudaril je, da je vse reševalne akcije opravil s tečajniki.

Čemu pomanjkanje papirnatih vrečk?

Že dlje časa se potrošniki kranjskega okraja (tudi ostalim krajem Slovenije ni bilo prizanešeno), pritožujejo, češ da trgovinam s prehrambenimi artikli primanjkuje papirnatih vrečic. Zategadelj se pogosto zgodi, da morajo potrošniki pri nabavi blaga sami prispevati vrečice. Podobna neprijetnost je tudi pri nabavi sadja, ki ga zavijajo kar v časopisni papir. Na ta račun je bilo slišati že precej kritike, zlasti s strani tujcev, ki se mude na Gorenjskem.

Nastali položaj je moč obrazložiti le z ugotovitvijo: prišlo je do občutnega pomanjkanja superior papirja, iz katerega izdelujejo vrečice. Vse pa kaže, da se položaj kljub uvozu, ki pa je premajhen, da bi kril vse potrebe, ne bo izboljšal vse dotlej, dokler naša industrija papirja ne bo razpolagala z zadostnim številom strojev za izdelovanje superior papirja.

ALI BODO RES UNIČILI VSE GORSKO CVETJE

Odkar vozi žičnica na Krvavec srečujemo tu največ take ljudi, ki prej nikoli niso hodili v planine. To je po eni strani zelo razveseljivo, toda žal je med njimi tudi nekaj takih, ki nimajo prav nobenega čuta do lepega in mirnega gorskega sveta. V postojankah se vedejo skrajno brezobzirno, po planinah pa delajo neprecenljivo škodo. Tako so ti ljudje v borih 14 dneh uničili skoraj vso gorsko floro od planik in murk do encijana. Posamezniki so natrgali cele šope teh rož, ki so jih med potjo prodajali ali odmetavali.

Skrajni čas je, da se tem ljudem pove, da je tako početje kaznivo in skrajno nekulturno. -an

V ŠPORTU

Kegljanje

MARTELANC PODRL 912 KEGLJEV

V četrtek sta se na kegljišču v Kranju pomerili v prijateljskem dvoboju A in B ekipi Triglava. Prvo moštvo je doseglo zelo dober rezultat 5029 podrtih kegljev, za drugo pa pomeni 4909 kegljev tudi velik uspeh, saj bi se z njim uveljavilo tudi med najboljšimi slovenskimi moštvi. Med posamezniki se je odlikoval Martelanc z odličnim rezultatom 912 podrtih kegljev. Martelanc je v tem mesecu že trikrat presegel znamko 900 kegljev. Škoda je le, da za izbirno tekmovanje za državno reprezentanco ni bil pripravljen, saj bi sicer prav gotovo odpotoval v München. Zanimivo je tudi, da so tekmovalci kar v 104 lučajih podrli na enkrat vse keglje največkrat pa je to uspelo Tončku Štekarju — kar 16-krat.

Rezultati: A ekipa 5029 (Martelanc 912, Miro Ambrožič 946, Lado Ambrožič 814 kegljev, Turk 815, Debeljak 807, Vekovec 835), B ekipa 4909 (Valentar 860, Štekar 832, Kordež 835, Bregar 793, Žiberna 784, Rogelj 805). L. S.

Odbojka

»ISKRA« PRVA

Kranj, 17. avgusta. — Danes dopoldne je bil na igrišču Mladosti v Stražišču odbojkarskki turnir, na katerem so nastopile ekipe: Krope, Žirovnice in Iskre. Zasluženo je zmagala ekipa Iskre, ki je pokazala najboljšo igro. Premagala je ekipo iz Krope s 3:2 in Žirovnico s 3:1.

Kazni „Triglavu“ razveljavljene

Sekretariat Plavalne zveze Slovenije je na svoji seji pretekli teden ugotovil, da so bile kazni, ki so bile izrečene plavalnemu klubu Triglav iz Kranja in njegovemu vodstvu nepravilne in da se bo moral kazenski postopek zato ponoviti. Plavalni klub Triglav je bil namreč zaradi tega, ker ni nastopil na prvenstvu Slovenije v waterpolu (o vzrokih, ki so do tega pripeljali, smo že poročali) denarno kaznovan, medtem ko je bil njegov tajnik tov. Božo Trefalt kaznovan s prepovedjo izvrševanja vseh funkcij v športnih organizacijah za eno leto in pol. Prav tako je bil kaznovan z enoletno prepovedjo opravljanja dela v klubu tov. Drago Petrič. Forum, ki je izrekel to sodbo pa sploh ni bil pooblaščen zato, poleg tega pa kazen niti ni imela nobenega vzgojnega namena, ampak je bila izrečena očitno z namenom, da bi se z njo paraliziral plavalni klub Triglav.

Sekretariat Plavalne zveze Slovenije bo v kratkem ponovno zasedal in upamo, da bo takrat zadevo pravilno in objektivno rešil.

Šah

MLADINSKI ŠAMPIONAT JUGOSLAVIJE V RADOVLJICI

Deže in Messing sta favorita — Bo mlademu Parmi uspelo?

V petek, 15. avgusta, se je v Radovljici pričelo letošnje mladinsko državno šahovsko prvenstvo, na katerem sodeluje 16 mladincev iz vseh republik. Na turnirju sodelujeta tudi dva Slovenca: mladi Parma iz Ljubljane in Janžek iz Maribora. Parma, ki je že na lanskoletnem šampionatu presenetil s šestim mestom, bo verjetno letos igral »prvo violino«. Račune mu lahko prekrižata le dva igralca — Messing in Zagreba in Deže iz Novega Sada. Seveda na turnirju sodeluje kopica mnogo obetajočih mladih igralcev.

Turnir je v restavraciji »Triglav« in ga vodi znani šahist Molerovič.

Rezultati: I. kolo: Deže : Stojković 1:0, Velimirović : Cvetković 0:1, Radonjić : Šahović remi, Stručič : Parma 0:1, Zadrijevič : Ilijevski 1:0, Lozič : Messing 0:1, Rajković : Ristović remi.

Strelstvo

STRELCI Z JESENIC GRADIJO STRELLIŠČA

Strelska družina Matije Verdnika z Jesenic si je pred leti zgradila pod Mežaklo eno najboljših strelišč na Gorenjskem za vojaško puško na 300 metrov. Sedaj pa, ko se strelski šport preusmerja iz vojaškega na malokalibrsko orožje, pa so vedno bolj pogrešali strelišče za malokalibrsko puško. Pred kratkim so jeseniški strelci pričeli graditi tako strelišče in ga bodo kmalu dokončali. Novo strelišče bo prav tako pod Mežaklo in bo na njem lahko streljalo 10 strelcev hkrati na razdaljo 50 metrov. S prostovoljnim delom bodo prihranili več sto tisoč din.

Pred začetkom v enotni slovenski ligi

DOBRI OBETI

Razgovor s trenerjem NK „Triglav“ Janezom Piškom

Poljane, 16. avgusta.

Danes se je tu zaključil 6-dnevni trening nogometašev kranjskega »Triglava« pod vodstvom novega trenerja Janeza Piška. Kranjski nogometaši so se pripravljali za nastope v enotni slovenski ligi, kjer se bodo pomerili z nogometnimi klubi iz bivše hrvaško - slovenske conske lige in ostalimi močnejšimi klubi iz Slovenije.

Ob tej priložnosti smo se obrnili na trenerja Janeza Piška in ga prosili naj nam odgovori na nekaj vprašanj.

Kolektiv kranjskega »Triglava« v Poljanah

Konec meseca začne tekmovanje v prvi slovenski ligi. Kako je po vašem mnenju moštvo pripravljeno za naporna tekmovanja, ki ga čakajo?

Zadovoljivo. Fantom manjkajo samo še tekmovanja, da bi se vigrali. Kondicijo imajo dobro. Ta teden smo veliko delali. Vsak dan smo imeli le dve uri počitka, drugače pa smo vseskozi trenirali. Niti vročina nas pri tem ni zadržala.

Kako vam ugaja kraj, ki so ga izbrali za trening? Ali Poljane ustrezajo?

Zelo. Predvsem je tu mir in pa možnosti za neštete izlete ter kondicijski trening. Le igrišča ni pravega in smo se morali zadovoljiti z manjšim travnikom za šolo. Moram pa reči, da so nam Poljanci, predvsem kmetijsko posestvo, radi ustregli in so pokosili ves travnik za šolo. Žal seveda nekoliko prepozno, ker niso bili obveščeni o našem prihodu.

Mislim, da bo v prihodnje treba tudi v Poljanah zgraditi vsaj manjše nogometno igrišče. Ne zaradi tega, da bi tu trenirali mi, čeprav se bomo semkaj radi vračali, marveč zato, da bo s tem dana možnost tukajšnji mladini in pionirjem, da se športno udejstvujejo. Našemu treningu je vedno zvesto sledilo mnogo pionirjev in mladincev. Med njimi je za nogomet in šport sploh veliko zanimanje.

Ker smo že pred začetkom tekmovanj, bi nas zanimalo, kako se bodo letos uveljavili Kranjčani v tako močni konkurenci?

Ne bi rad ničesar napovedal. Nasploh sem prijetno presenečen nad disciplino in voljo, ki jo imajo fantje. Mislim, da je to zdrav kolektiv, še posebej zato, ker ni — za slovenski nogomet že tradicionalnih — razprtij med mladimi in starimi. To pa je pogoj za napredek. Za letošnjo sezono sem še skromen v pričakovanjih. Toda, če bodo fantje vztrajno trenirali in če ne bomo zanemarjali vzgoje mlajših, bo »Triglav« čez leto, dve, igral vodilno vlogo v slovenskem nogometu. -ik

DISCIPLINA — PRVI POGOJ
Janez Pišek

Turistični utrinki iz Rateč

Na seji Turističnega društva Rateče - Planica, ki je bila ob koncu preteklega meseca, so obširno govorili o letošnji poletni turistični sezoni, ki je presegla vsa pričakovanja in o pomanjkljivostih, ki še vedno zavirajo širok razmah poletnega turizma v tem znanem zimsko-športnem centru.

Mnogo stvari je, ki bi jih kazalo urediti in to niti ne bi zahtevalo velikih finančnih sredstev. O ureditvi cest, cestne razsvetljave, kanalizacije in drugih pomanjkljivostih so sicer že govorili na zborih volivcev spomladi, vendar se stvar ni dosti izboljšala, kljub temu da gre sezona h kraju.

Posebno poglavje v knjigi rateškega turizma pripada cestam. Cesta I. reda od italijanske državne meje pa do Kranjske gore je zelo slaba. Tujci, ki se nenadoma znajdejo na tako slabi cesti, polni gramoza, velikih jam in prahu, se zgražajo. Cesta je vedno na debelo pokrita z gramozom in je tako promet otežkočen, prav tako pa vozila gramoz potiskajo v rob ceste. Tudi cesta po dolini Planice je zelo slaba. Pred kratkim je sicer občina dala kraju okrog 400 tisoč dinarjev za ureditev najnujnejših pomanjkljivosti, vendar je ta denar prišel prepozno, saj turistična sezona že pojema.

Tudi trgovina Kmetijske zadruge zasluži vso grajo. Tujci, ki se pogosto tu ustavljajo, ne dobe živil — masla, sira, mesnih izdelkov, za katere sprašujejo. Celo šampona za umivanje glave ni v trgovini. Trgovina pa ima hladilnik in vse pogoje, da bi vzdrževala ta živila.

Kulturno društvo je tudi potrebno graje, saj v celi sezoni ni priredilo niti ene prireditve, kaj šele, da bi vpeljalo kulturni teden, kar je v naših turističnih krajih vsakoletna navada. Tak teden bi bil zlasti zanimiv za tujce, ki bi se tako spoznali z običaji in plesi tod okoli. Staro miselnost, ki še vedno botruje turizmu v Ratečah, da je turist prišel samo na oddih in da mu je potreben dober zrak, je treba izkoreniniti.

Vso hvalo pa je treba priznati gostinskim obratom, ki so bili na novo sezono pripravljeni ter prenovljeni. Turistično društvo je v vsakem od teh lokalov priredilo enkrat na teden ples, kar je zelo poživilo zabavno življenje v tem kraju. Za lepo ureditev Rateč gre zasluga predvsem turističnemu društvu, saj je pred časom razpisalo 3 nagrade za najlepše urejeno okno. Zato se tujci pogosto ustavljajo pod lepo urejenimi okni s cvetjem in z zanimanjem opazujejo čiste in znažne gorenjske hiše.

Tudi turistične sobe, ki so jih uredili, so lepe in snažne. Vendar tujci niso zadovoljni samo s sobami. Žele si, da bi bila v sobah tudi tekoča voda, vsaj mrzla. Problem ob turističnih sobah pa so tudi stranišča, kjer so greznice premajhne, kanalizacija vasi pa ni v redu.

V samih Ratečah pa bi bilo potrebno še mnogo urediti, tako cestno razsvetljavo, potrebno bi bilo bolje vzdrževati ceste in prispevati večja finančna sredstva za razvoj turizma, kar bi se seveda z leti obilno obrestovalo. Ko bo turistično društvo v tem kraju dobilo tudi svoj prostor, ki ga grade v Zadružnem domu, bo še uspešneje skrbelo za dvig tujskega prometa. Kljub temu pa za dosedanje delo zasluži vso pohvalo.

KAVI

gorenjski obveščevalec

MALI OGLASI

Prodam vzidljiv štedilnik — levi, na 2 in pol plošči in bakren kotliček v dobrem stanju. Štirnova 13, Primskovo, Zadnikar. -1372

Trgovsko podjetje »Štoržič« Kokrica sprejme vajenko za prodajalno v Britofu. 1376

Sprejmem v uk učenca-ko, Manufaktura, konfekcija »Pri Kranjcu«, Kranj -1377

Takoj sprejmem vajenca za soboslikarsko in pleskarsko obrt, dobrega risarja. Kotnik Zdravko, Mojstrana 38 -1385

Akvaristi pozor! V ponedeljek 25. VIII. ob 17. uri bo v restavraciji »Jelen« ustanovni občni zbor našega društva. Vsi akvaristi in oni, ki se za to navdušujete, pridite zanesljivo. — Pripravljalni odbor. -1391

Obveščam stranke, da bom imel od 15. avgusta do 1. septembra 1958 zaprto. B. Rangus, zlatar, Regincčeva 16, Kranj. -1325

Kupim neuporabni šivalni stroj. Znamki Hower ali Cilinder ne prideta v poštev. Ponudbe pošljite na oglasni oddelek pod »neuporaben« -1400

Kupim enodružinsko hišo z večjim vrtom v Kranju ali bližnji okolici do 3 km. Naslov v oglasnem oddelku. -1401

Zamenjam 2 sobno stanovanje v Kranju za enakovredno na Jesenicah. Ponudbe v oglasnem oddelku. Ponudniki naj se zglasijo osebno ali pismeno na naslov: Puhar Klavdij, Kranj — Cesta na Rupo št. 32. -1402

HLODOVINO sml/jelka in deske 25, 30, 50 mm kupim. Mlakar Vilko, izdelovalnica posteljnih mrež, Kranj Jezerska 6. -1403

Nekvalificirano delovno moč, ki ima veselje do priučitve v žično-pletilski stroki sprejmem. Mlakar Vilko, izdelovalnica posteljnih mrež, Kranj, Jezerska 6. -1404

Iščem hišno pomočnico z znanjem kuhanja k dobri družini v Beograd. Naslov v oglasnem oddelku. -1405

Sprejmemo moškega za delo v skladišču. Interesenti naj se zglasijo na naslov Lekarna Kranj.

Podpisani Udir Franc iz Sp. Besnice 30 sem obdolžil javno dne 5. avgusta Rotar Antona iz Zg. Besnice 57 zaradi tatvine, ki ni resnična in se zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. Udir Franc, Sp. Besnica 30. -1407

Preklicujem št. bl. 37566 izdanega v Komisijski trgovini Kranj dne 21. maja 1958. Kržišnik Julijana. -1408

Kupce, ki so se nahajali dne 14. VIII. 1958 ob 10. uri v galanteriji »Moda« Kranj obveščamo, da neprijetnost, ki se je zgodila ni v nobeni zvezi z družino Jožko Likozar iz Jenkove ul. 2. L. M. -1409

Delavca za skladišče »Kurivo« takoj sprejmemo! Trg. podjetje »Lubnik« Šk. Loka. -1410

Mlajše dekle za pomoč v gospodinjstvu **sprejmemo takoj.** Pogoji po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku -1411

Finančnega knjigovodjo in mezdnega knjigovodjo za obračunavanje plač sprejmemo takoj. Plača po tarifnem pravilniku. Interesenti naj se javijo osebno ali pismeno v tajništvu podjetja »Transturist« Škofja Loka.

VAJENCA za trgovino železninarsko-kemične stroke sprejmemo. Pogoji: zdrav, starost 14 do 17 let, dovršeni 4 razr. gimnazije ali 8 razr. osnovne šole. Eventuelna oskrba. Osebne ponudbe na podjetje OPREMOTEHNA, Ljubljana, Kidričeva 3.

Sprejmemo takoj večje število nekvalificiranih ali polkvalificiranih delavcev za skladiščna dela ter enega šoferja C ali D kategorije po možnosti avtomehanika. Plača po tarifnem pravilniku in dogovoru. Interesenti naj se zglasijo osebno ali pismeno na upravo podjetja.

»Oljarica« Kranj

VAJENCE sprejmemo v uk v mehanično, avtomehanično, ključavničarsko, kleparsko in vodovodno instalatersko stroko. Zaposlimo tudi več kleparjev in vodovodnih instalaterjev. Plača po tarifnem pravilniku. Obrtno kovinsko podjetje Škofja Loka.

Delavski svet podjetja

»ROLETA-MIZARSTVO«,

štipendije

za:

1. Srednja ekonomska šola
2. Mizarska delovodska šola

Za ekonomsko šolo imajo prednost višji letniki. Za delovodsko šolo imajo prednost delavci zaposleni pri pri podjetju.

Trgovsko podjetje »LUBNIK« Škofja Loka proda naslednja osnovna sredstva:

vprežni voz,
dira (vprežna),
vprežne težke sani,
konjska oprema (komat),
2 soda po 300 l,
krožna žaga s kablom in jermenica znamke »Motor«,
razni deli tovornega avta (diferencial, 2 gumi, menjalnik).

Ogled vsak dan do 14. ure na sedežu podjetja Mestni trg 9.

RADIO LJUBLJANA

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 6., 10., 13., 15., 17., 22. in 22.55 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 13., 22. in 22.55 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

PONEDELJEK, 18. AVGUSTA

8.05 Jutranji divertimento.
9.20 Umetne in narodne pesmi poje zbor primorskih študentov p. v. Antona Nanuta.
10.40 Narodne napeve pojo in igrajo Štirje fantje in kvintet »Niko Štritof«.
11.30 Oddaja za otroke a) Legren: Zakaj kavboji v Texasu pojejo, b) Pozdrav »Jevniških škorčkov« in »Radgonskih čričkov«.
12.00 Igra ansambel Mojmira Sepeta.
12.15 Kmetijski nasveti — ing. Franc Ločniškar: Krompirjeva silaža za molznice.
12.25 Samospeve F. S. Vilharja poje baritonist Miro Dolničar, pri klavirju Marijan Vodopivec.
13.50 Glasba za razvedrilo.
15.40 Listi iz domače književnosti — Mira Mihelič: April.
16.00 V svetu opernih melodij.
17.10 Popevka tega tedna.
17.15 Srečno vožnjo! (Šoferjem na pot).
18.00 Družinski pogovori.
18.45 Koroške narodne v priredbi Lovra Horvata in Luke Kramolca.
20.00 Revija zabavne glasbe.
20.45 Pisatelji o sebi.
22.15 Sodobna poljska glasba.

TOREK, 19. AVGUSTA

8.05 Nepozabna pesem.
8.40 Potopisi in spomini — Jože Šircelj: Preko šest morij v Bruselj.
9.00 Za prijetno razpoloženje.
10.10 Slovenske narodne pesmi.
11.00 Za dom in žene.
11.15 Slavni baritonisti na opernem odru.
12.00 Zadovoljni Kranjci pojo in igrajo.
12.15 Kmetijski nasveti — ing. Rado Šturm: V sadovnjaku po košnji.
13.30 Klavirske skladbe na motive slovenskih narodnih pesmi.
14.30 Zanimivosti iz znanosti in tehnike.
16.00 Ura ritmov in popevk.
17.10 Za ljubitelje in poznavalce.
18.00 Kulturni pregled.
18.45 Domače aktualnosti.
22.15 Za prijatelje jazza.

SREDA, 20. AVGUSTA

8.05 Venček narodnih in domačih.
9.00 Z našimi solisti in skladatelji.
9.45 Pet pevcev — pet popevk.
10.10 Odprimo glasbeni atlas!
11.00 Pesmi in plesi s Tahitija.
11.30 Športna reportaža.
12.15 Kmetijski nasveti — ing. Milko Breznik: Agrotehnika vinogradniške zemlje.
12.45 Drago Korošec: Od Ptuja do Bleda, venček narodnih.
13.55 Zabavne melodije.
15.40 Pri klasičnih mojstrih — Gustav Matoš: Pariški utrinki.
17.10 Za vsakogar nekaj v zabavni glasbi.
18.00 Sestanek ob šestih.
18.20 In večno šume gozdovi... (Švedske ljudske pesmi in plesi).
18.45 Razgovori o mednarodnih vprašanjih.

ČETRTEK, 21. AVGUSTA

6.40 Naš jedilnik.
8.05 Pisana paleta (spored operne in solistične glasbe).
9.20 Melodije od tu in od tam.
10.10 Skladbe slovenskih avtorjev igra Mariborski instrumentalni ansambel.
11.00 Veseli vrtiljak a) Venček popevk b) Orglice v ritmu.
11.30 Oddaja za cicibane.
12.15 Kmetijski nasveti — Ludvik Strobl: Kje si zagotovimo priznano ozimno žitno seme.
12.25 Havajski zvoki.
12.40 Umetne in narodne pesmi poje mešani zbor I. gimnazije iz Celja p. v. Egona Kuneja.
14.00 Veliki zabavni orkestri igrajo.
15.40 S knjižnega trga.
16.00 Glasbene uganke.
17.35 Zabavni potpourri.
18.00 Četrtkova reportaža.
18.45 Radijska univerza.
20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov.

PETEK, 22. AVGUSTA

8.05 Od Pirenejev do Kavkaza.
8.30 Odlomke iz znanih oper izvajajo solisti ljubljanske in mariborske opere.
11.00 Za dom in žene.
11.35 Klavirske skladbe Franza Schuberta in Roberta Schumanna.
12.00 Melodije Johanna Straussa.
12.15 Kmetijski nasveti — ing. Werner Eggli: Švicarski gozdar o slovenskih gozdovih.
14.00 Komorne skladbe Verdija in Puccinija.
14.30 Turistična oddaja.
15.40 Iz svetovne književnosti — Ferencz Molnar: Gospod Nab.
16.00 Koncert ob štirih.
17.10 Glasbena čajanka.
18.00 Iz naših kolektivov.
18.45 Zanimivosti iz znanosti in tehnike.
20.00 Univerzitetni zbor iz Valparaisa poje čilske narodne pesmi.
20.15 Tedenski zunanje - politični pregled.

SOBOTA, 23. AVGUSTA

8.05 Mladina poje.
8.30 Glasbena medigra.
8.40 Humoreska tega tedna.
10.10 Belokranjski in gorenjski folklorni motivi.
11.00 Popevke in melodije.
11.30 Pionirski tednik.
12.00 Tri skladbe za violino in klavir izvajata Isaak Stern in Aleksander Zakin.
12.15 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Vrt narobe in prav.
12.25 Domači napevi izpod zelenega Pohorja.
13.55 Operna glasba.
16.00 Ura popevk in ritmov.
18.15 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov.
18.45 Okno v svet: Danska.
20.00 »Spoznavajmo svet in domovino«.

KINO

»STORŽIČ«, Kranj: 18. avgusta ob 18. in 20.15 uri. **Demonska žena.** — 19. avgusta ob 18. in 20.15 uri **Demonska žena** — zadnjič. — 20., 21. in 22. avgusta ob 18. in 20.15 uri avstrijski barvni film **»Mozart«.** 23. avgusta ob 18, in 20.15 uri ameriški barvni vistavision film **Artisti in modeli.** — 24. avgusta ob 10. uri avstrijski barvni film **Mozart** — ob 15. uri danski film **»Še ni prepozno«** ter ob 17., 19. in 21. uri ameriški barvni vistavision film **»Artisti in modeli«** - zadnjič.

»PARTIZAN«, Kranj: 18., 19. in 20. avgusta ameriški barvni vistavision film **Artisti in modeli«,** — 21. in 22. avgusta danski film **Še ni prepozno«.** — 23. in 24. avgusta ameriški film **»Dama iz Šangaja«.** — Predstave vsak dan ob 20. uri.

»SVOBODA«, Stražišče: 19. avgusta ob 19. uri premiera danskega filma **»Še ni prepozno«.** — 21. avgusta ob 19. uri in 24. avgusta ob 10. uri ameriški barvni vistavision film **»Artisti in modeli«.** — 23. avgusta ob 20. uri. avstrijski barvni film **»Mozart«.** 24. avgusta ob 16., 18. in 20. uri avstrijski barva film **»Mozart«.**

TRIGLAV, Kranj: 23. avgusta ob 20. uri in 24. avgusta ob 17.30 uri češki barvni film **»Pokorno javljam«.**

NAKLO: 24. avgusta ob 16. uri ameriški film **»Dama iz Šangaja«** — ob 18. uri. danski film **»Še ni prepozno«** in ob 20. uri jug. film **»Slab denar«.**

TRŽNI PREGLED

CENE NA ŠKOFJELOŠKEM TRGU

V soboto, 16. t. m., so bile na škofjeloškem trgu take-le cene: krompir po 15 din kg, solata endivija po 50 din, solata v glavah po 35 do 40 din, čebula 60, jajca po 18 in 19 kos, špinača po 20 din merica, surovo maslo, domače po 400 do 450 din kg, fižol v stročju 50, ohrovt 30, paradižnik 40, paprika 80, slive 40, hruške 40 in jabolka 25 dinarjev za kilogram.

GIBANJE PREBIVALSTVA

V KRANJU

Poročili so se: Stefan Basaj, posestnik in Marija Kalan, gosp. pomočnica; Anton Zavrl, ročni orodjar in Frančiška Draksler, tov. delavka; Ilija Bujenovič, učitelj in Marjana Sumi, trg. pomočnica; Milan Jezeršek, gumar in Marija-Vida Huber, gumarka; Anton Rodeš, uslužbenec in Marija Kosi, tov. delavka; Franc Mazi, orodjar in Pavla Rihtaršič, kuharica; Vincencij Bobnar, delavec in Ana Zupanec roj. Dobnikar.

Poročili so se: Janez Jagodic, ključavničar in Marija Ugrin, tkalka; Stanislav Godler - monter in Marija Firbas, tov. delavka; Rudolf Hrovatin, inštalater in Stanislava Meško, tov. delavka; Franc Gotman, delavec in Rozalija Blagne, kmečka delavka; Mustafa Beširevič, delavec in Marija, Žura, delavka; Jožef Celar, šofer in Marija Pušavec, bančna uslužbenka; Stanislav Polanič, monter in Maksimiljana Gros, laborant Jožef Legat, kolar in Ivana Stroj, šivilja.

Rodile so: Marija Oštir — deklico; Zora Žgajnar — deklico; Francka Rozman — deklico: Fanika Starman — deklico; Ivana Ankele — deklico.

Rodile so: Marija Derlink, prešivalka — dečka; Antonija Korošec, gumarka — dečka; Ana Starman, gospodinja — dečka; Pavla Žibert, šivilja — dečka; Ivana Dernovšek, trg. pomočnica — dečka; Jožefa Arnež, računovodja — deklico; Marija Novak, gospodinja — deklico; Francka Močnik, bol. strežnica — deklico; Ljudmila Mlinar, gospodinja — dečka; Jožefa Verdir, gospodinja — dečka; Vida Kok, prešivalka — deklico; Marija Kogovšek, gospodinja — deklico; Ivana Košir, gospodinja — deklico; Alojzija Sever, delavka — dečka; Štefanija Naglič, gospodinja — deklico; Julijana Kožuh, delavka — deklico.

Poročili so se: Franc Jereb, kurjač in Vera Butara, tov. delavka; Milan Horvat, ind. tehnik in Rozalija Dvornik, šivilja; Vinko Štucin, delavec in Marija Bašar, uslužbenka; Ludovik Györek, čevljar in Ivana Podgoršek, tov. delavka; Janez Pavlin, posetnik in Marija Primožič, delavka; Stanislav Mrljak, usnjar in Marija Bevk, uslužbenka; Vinko Gale, tesar in Frančiška Markič, delavka; Bagi Nandor Tot, elektromehanik in Ilona Gebleš, gospodinja.

NA JESENICAH

Poročili so se: Franc Ambrožič, uslužbenec in Hermina Endlicher, uslužbenka.

Umrli so: Janez Šušnik, osebni upokojenec; Jože Slejko, zasebnik; Simon Lazar, osebni upokojenec.

V TRŽIČU

Rojen je bil Zvonko Frantar.

Poročili so se: Alojz Štefe, čevljar in Ivana Pavlin, tov. delavka; Janko Likar, tov. delavec in Helena Jenko, tov. delavka; Karel srečnik, invalidski upokojenec in Brigita Mrak, predilka; Anton Tavželj, livar in Antonija Kožuh, tov. delavka

vec, vodja avto brigade in Ana Gros, tov. delavka.

Umrl je Anton Tišler, upokojenec.

Umrli so: Jakob Mežek, osebni upokojenec in Drago Jacimovič, zidar.

NESREČE

KRAVO JE POVOZIL

V petek 18. avgusta se je na cesti I reda v Radovljici pripetila manjša prometna nesreča. Osebni avtomobil se je zaletel v kravo, ki se je nenadoma znašla pred njim na cesti. Na vozilu je za 5.000 dinarjev škode, krava pa je dobila nekaj manjših poškodb.

PADEL JE POD AVTOMOBIL

Popoldne, v petek, 18. avgusta, se je na Trgu Svobode v Kranju zgodila manjša prometna nesreča. Tečajnikom, Avtomoto društva, ki so bili ravno na praktični vožnji, je nenadoma padel pod kolesa pešec Albin Volčič. Ponesrečeni je dobil manjše poškodbe in so ga prepeljali v bolnišnico.

NOČNI VZPON, KI JE KONČAL V BOLNIŠNICI

Stane Nemanič, stanujoč v Ljubljani, se je v družbi planincev podal na pot iz Aljaževega doma na Triglav kar ponoči. Bilo je to v petek, 15. avgusta. — Nekako ob 1.30 uri zjutraj, ko so že bili v Bambergovi luknji, pa je Stanetu nevarno spodrsnilo. Čeprav v temi, se je v prvem hipu oprijel malega grma. Toda ta ni vzdržal. Nemanič je strmoglavil kakih 60 do 80 m globoko v prepad. Ostali iz njegove družbe si niso upali na pomoč brez priprav in so takoj poklicali vodstvo alpinističnega tobora v Vratih. Ekipa je koj krenila na pot in spravila ponesrečenega do Aljaževega doma. Od tam pa je bil prepeljan v jeseniško bolnišnico.

Kot so povedali reševalci, si je Nemanič pri padcu v globel zlomil nogo in prsni koš ter močno poškodoval glavo.

Ostali planinci, ki so bili v družbi ponesrečenega, so povedali, da so krenili na pot iz Aljaževega doma, ker tam ni bilo ležišč. Verjetno pa si ne bodo več dovoljevali takih nočnih vzponov po nevarnih poteh. U.

CENJENI KINOOBISKOVALCI!

NOVOST! S 1. septembrom bodo naši kinematografi Storžič, Svoboda in Triglav omogočili tudi rezervacijo vstopnic.

Obiskovalci bodo lahko rezervirali vstopnice tudi telefonično. V dopoldanskih urah se poslužujte telefonske številke 120 za vse kinematografe, v popoldanskih urah pa naslednjih telefonskih številk: Storžič tel. št. 120, Triglav 375 in Svoboda 413.

Vsak kinoobiskovalec, ki je vstopnico rezerviral, mora navesti točen naslov, kajti po rezervaciji je dolžan vstopnico odkupiti. Vstopnice je dvigniti najpozneje 15 minut pred pričetkom kinopredstave.

Rezervacija vstopnice velja 10 dinarjev. Rezervacija se nanaša na dan, ko predvajamo film, izjema je sobota, ko bo moč rezervirati vstopnice tudi za nedeljo.

IN ŠE ENA NOVOST!

Od 30. avgusta dalje bodo v spored kinopredstav kina Storžič uvedena sobotna predpremierska predvajanja filmov ob 22. uri.

Kino-obrati

O B J A V A

Vpisovanje v vse razrede Vajenske šole raznih strok v Kranju, Cankarjeva ul. 2 bo v ponedeljek, dne 25. avgusta in torek, dne 26. avgusta 1958.

Dopoldne od 9. do 12. ure in popoldne od 14. do 17. ure.

Vsak učenec mora k vpisu prinesti: učno pogodbo, zadnje šolsko spričevalo in rojstni list, ter din 300.— (tri sto) kot kavcijo, katero dobi ob zaključku šolskega leta vrnjeno.

Redni pouk za vse razrede se bo pričel 5. septembra 1958.

UPRAVITELJSTVO

R A Z P I S

TRILETNA POKLICNA GOSPODINJSKA ŠOLA V POLJČAH P. BEGUNJE NA GORENJSKEM SPREJEMA KANDIDATKE ZA ŠOLSKO LETO 1958/59.

Po triletnem teoretičnem in praktičnem pouku dobijo absolventke kvalifikacijo kuharica ali gospodinja-ekonomka.

Za vpis v šolo mora kandidatka predložiti:

1. **Lastnoročno pisano prošnjo kolkovano s 30 din, državni kolek.**
2. **Spisek iz rojstne in matične knjige.**
3. **Zadnje šolsko spričevalo.**
4. **Zdravniško spričevalo.**
5. **Potrdilo staršev o plačevanju vzdrževalnine.**

Šola je internatsko urejena. Mesečna vzdrževalnina v internatu znaša mesečno 4000 do 5000 din.

Prošnjo z vsemi dokumenti je poslati do 31. avgusta na gornji naslov.

UPRAVA ŠOLE

O B J A V A

Z ŽELJO, DA BI OMILILI NAVAL V ŠOLSKI SEZONI MESECA SEPTEMBRA, NAPROŠAMO VSE CENJENE ODJEMALCE: URADE, USTANOVE, ORGANIZACIJE, DRUŠTVA IN PODJETJA, DA NABAVIJO SVOJE POTREBŠČINE ZA MESEC SEPTEMBER ŽE V AVGUSTU.

TRGOVSKO PODJETJE
KNJIGARNA »SIMON JENKO«
K R A N J

O B J A V A

KOMISIJA ZA USLUŽBENSKE ZADEVE ObLO ŽELEZNIKI RAZPISUJE NASLEDNJA DELOVNA MESTA PRI UPRAVNIH ORGANIH ObLO ŽELEZNIKI:

REFERENT za delo s srednjo strokovno izobrazbo,
ŠEF UPRAVE za dohodke s srednjo strokovno izobrazbo,
DAVČNI REFERENT s srednjo strokovno izobrazbo,
MATIČAR na krajevnem uradu Zalilog z nižjo strokovno izobrazbo,
ADMINISTRATIVNO MOČ z nižjo strokovno izobrazbo.

Prošnje je vložiti v roku 15 dni po razpisu z navedbo izobrazbe in dosedanje prakse. Kolikor v navedenem roku razpisana mesta ne bodo popolnjena, ostane razpis v veljavi do zasedbe teh mest.

O B J A V A

SPOROČAMO, DA SO BILE NA VIII. GORENJSKEM SEJMU V KRANJU IZŽREBANE NASLEDNJE VSTOPNICE ZA NAGRADE:

štev. 11315	**štev. 6612**
štev. 7261	**štev. 3323**
štev. 11600	**štev. 7457**
štev. 7971	**štev. 10548**

UPRAVA SEJMA